

TEDENSKI PREGLED

ZA STAROSTNO PENZIJO
že leta in leta delujejo razne
unije in druge delavske orga-
nizacije, in polagoma se pri-
denjajo kazati uspehi tega de-
la. Nedavno je država
Wyoming odobrila sistem sta-
rostne penzije. Tudi gover-
ner države New York, Roose-
velt, je naklonjen starostni
penziji. Tako vsaj se je izja-
vil napram zastopnikom Wo-
men's Trade Union League
in State Federation of Labor.

RUSIJA je prekinila diplo-
matske stike s Kitajsko. Nem-
čija je prevzela zastopstvo ki-
tajskega zvezda v Rusiji in ru-
skih na Kitajskem. Ameriški
državni tajnik Stimson je ob-
vestil kitajsko in rusko vladu,
da sta obe podpisali Kellogg-
ovo mirovno pogodbo, s katero
se obvezali posluževati
mirnih metod v izravnanje
sporov.

V PROHIBICIJSKIH krogih
je vzbudilo precej nevolje pi-
sano G. W. Wickershama, na-
čelnika komisije, ki preiskuje
neupoštevanja postav,
katero je pisal newyorškemu
guvernerju Rooseveltu. Wic-
kersham se zavzema za modi-
fikacijo Volsteadove postav-
be, da večje pravice posameznih
držav v tem oziru.

ROBERT HENRY, znameniti
ameriški artist je umrl. Ro-
bert je bil leta 1865 v Cincinnati.
Skoro vsi večji ameriški
umetniki imajo nekaj njegovih
del.

VICTOR BERGER v Mil-
waukee, ki je bil več let za-
stojnik socialistične stranke v
zveznem kongresu, je dobil
precej hude poškodbe na glavi
in v notranjosti, ko ga je po-
streljal v cestne železnice.

Državniški voseno upajo, da bo
POTOPIL se je v hudem vi-
harju čilenski transportni pa-
ro "Abtao" dne 17. julija
v bližini pristanišča Valparaiso.
Izmed 32 mornarjev je
rešen le eden.

DROBNE VESTI IZ CLEVELANDA

Na 30 dni zopora in \$500 glo-
be vsaki sta bila dne 17. julija
osojena Carlton K. Matson in
Louis B. Seltzer, glavna ured-
nika lista "The Cleveland
Press". Obsodil ju je sodnik
J. Walther, ker je list kriti-
čno neko od omenjenega so-
dika izdalo inžunkcijo. Ob-
sojenca je zagovarjal Newton
Baker, bivši vojni tajnik,
ki se je zavzemal za svobodo
izpisa. Proti obsodbi je
bil priliz na višjo instanco.

Slovenske skupine Cleve-
landa se zavzemajo za pouče-
vanje slovenskih jezikov na
visokih šolskih institucijah me-
di. Prvi cilj je doseči stolico
v rezervni jeziki na Western
Reserve University. Tozadev-
ni odbor načeluje kot
predsednica Mrs. Eleanor Led-
er, knjižničarka javne
bibliotek, podpredsednik je
profesor F. Sawicki, taj-
nik blaginjak pa Frank J.
Kieger. Odborniki so: Dr. E.
S. K. Rogelj, S. Tenesny,
S. Dybowski,
S. Carrezin in Rev. Joseph
Stephank.

V Clevelandu se je ustano-
vila nova organizacija, katere
namen je boriti se proti prohi-
bi.

(Dolje na 2. strani)

ZDRAVNIŠKI NASVETI

(Piše dr. F. J. Arch, vrh. zdrav-
nik J. S. K. Jednote).

Zgodnji znaki raka.

Približno isto, kar sem ome-
nil v mojem zadnjem članku o
jetiki, lahko rečem tudi o raku.
Dasi je rak ena najbolj resnih
bolezni, za katero trpi človeš-
tvo, ima eno rešilnih lastnosti, in
ta je, če se bolezen opazi dovolj
zgodaj in če se prizadeta oseba
podvrže pravemu zdravljenju,
je v VELIKI večini slučajev
možno bolezen ustaviti in živ-
ljenje prizadetega bolnika rešiti.

Rak je, kakor tuberkuloza,
zahrbtnega značaja od začetka.
Večina ljudi smatra raka v zve-
zi s hudimi bolečinami. Resnica
pa je, da kadar prizadeta oseba
čuti bolečine, je prvi štadij bo-
lezni že prekoračen ter je več-
krat že izven območja uspešne-
ga zdravljenja. Rak se more
razviti do stanja neozdravljivo-
sti celo, ne da bi prizadeta ose-
ba čutila kakšno bolečino. V
skoro vseh slučajih ni nikakih
bolečin v začetnem razvoju ra-
ka, pravzaprav ne vse dotlej,
dokler izrastek ni začel pritisk-
ati na občutljivo živčno tkani-
vo. Zaradi tega naj bi se vsak
nenaravni izrastek, pa če je bo-
leč ali ne, dal natančno preiska-
ti, in če se pronajde, da ni ne-
dolžen, naj se ga odstrani. Vsa-
ko kronično boleče mesto naj bi
se natančno preiskalo in v go-
tovih slučajih naj bi se odvzelo
z iste celo mal kosček tkanine,
da se jo more mikroskopično
preiskati. Posebno pri ženskah
bi moralo biti vsako nenaravno
krvavenje povod za natančno
preiskavo. Pri starejših osebah,
ki jih muči vztrajno zaprtje,
katerega ni mogoče odpraviti z
navadnimi sredstvi in brez
vročnice, in katero spremlja iz-
guba teže, je potrebna posebna
želodčna preiskava in X-ray stu-
dije.

Ponavljam še enkrat, ne ča-
kajte bolečin in drugih vidnih
znakov. Največje važnosti je naj-
ti resnico kar najbolj zgodaj
mogoče. Z vidika zdravnika
sta samo dve vrsti raka:
ozdravljiv in neozdravljiv. Za
prvo vrsto zdravniki drage vo-
lje nudijo svojo službo z zago-
tovitvijo pomoči in zopetnega
življenjskega veselja. Glede dru-
ge vrste raka morejo nuditi
bolniku le malo, morda nekoli-
ko daljše življenje in nekoliko
olajšanja, kadar postajajo bo-
lečine neznošne; toda smrt je
vendar neizogibna posledica.
Od prizadete osebe je večkrat
odvisno, kaj si izbere.

Da se zasledijo raka v zgod-
njem štadiju, so potrebne peri-
odične zdravniške preiskave.
To je le v dobrobit osebe, ki se
podvrže preiskavi. Vse velike
življenjske zavarovalnice odo-
bravajo take zdravniške preis-
kave in nekatere celo zahteva-
jo, da se njih člani podvržejo
natančnim zdravniškim preis-
kavam vsaj enkrat na leto. Ena
teh zavarovalnih družb poroča,
da so se potom takih preiskav
odkrile različne bolezni članov
v začetkih razvoja, ko je zdrav-
ljenje najbolj uspešno. Na ta
način se ji je posrečilo podaljš-
ati povprečno življenje njenih
članov za dve leti. Moje mne-
nje je, da če bi ljudje posvečali
toliko pozornosti svojim telo-
som, kot jo posvečajo svojim
avtomobilom, to je, da jih dajo
pregledati ekspertom enkrat ali
dvakrat na leto, bi ne le rak in
jetika, ampak tudi mnoge dru-
ge bolezni izgubile mnogo svo-
je moči pri uničevanju človeš-
kih življenj.

NOVE PRISELJENIŠKE KVOTE

Dne 19. junija je State De-
partment obelodanil nove pri-
seljeniške kvote za posamezne
inozemске države na podlagi
proklamacije predsednika Hoo-
verja od 22. marca t. l., s kate-
ro je bil uveden novi sistem
za izračunjenje kvote. Nove
kvote so stopile v veljavo dne
1. julija 1929. Skupno število
pripustljivih kvotnih priseljen-
cev iz vseh dežel, na katere se
kvotni sistem razteza, znaša
na leto 153,714.

Nove kvote poedinih ino-
zemskih držav izračunjene so
na podlagi takozvanega Nation-
al Origin Plan, to je narod-
nostnega izvora prebivalcev
Združenih Držav. Že l. 1924 je
kongres sprejel določbo, zapo-
padeno v tedaj sprejetem pri-
seljeniškem zakonu, po kateri
naj se v bodočnosti kvote iz-
računajo na podlagi narodno-
stnega izvora ameriškega pre-
bivalstva. Začasno pa je bila
uvredena kvota, ki je znašala
2% tujerodnega prebivalstva
na podlagi ljudskega štetja od
l. 1890. Da se ugotovi narod-
nostni izvir ameriškega prebi-
valstva je predsednik tedaj
imenoval komisijo, obstoječo
od tedanjega državnega tajni-
ka, tajnika za delo in tajnika
za trgovino. Komisija se je
podała na delo, da ugotovi, ko-
liko so poedine inozemske de-
žele prispale k belemu prebi-
valstvu Združenih Držav.

Vsak ameriški belokožec
pač izvira iz kake kvotne de-
žele, od koder je sam prišel
ali pa njegovi predniki. Ta ko-
misija se je s pomočjo strokov-
njakov posvetila težki nalogi in
končno je tedanjemu predse-
dniku podala poročilo, pri čemur
je poudarila, da ne garanti-
ra za točnost nabranih podat-
kov. Poročilo je naglašalo, da
je sploh nemogoče natančno
ugotoviti narodnostni izvir
vseh prebivalcev.

Končno uvedeno novega
kvotnega sistema se je odlaga-
lo od leta do leta. Novi sistem
znatno zmanjša kvote za Irsko,
Nemčijo in skandinavске de-
žele in zato je nastal mogočen
upor s strani teh jako vplivnih
skupin v Ameriki. Sam predse-
dnik Hoover, ki je bil član
te komisije, je bil že tekom vo-
lilne borbe za to, da se National
Origin Plan zavrne. Letos pa
kongres ni hotel več odložiti
uvedbo novega sistema, vsled
česar je bil predsednik primo-
ran izdati proglas in uvesti no-
ve kvote. Nasprotniki novih
kvot so še nedavno poskusili
onemogočiti njihovo uvedbo,
ali njihov predlog je bil odbit
v senatu. Ker je kongres za-
časno prekinil svoje zasedanje,
ni niti mogoče, da bi se o stvar-
i več razpravljalo. Tako so l.
julija stopile nove kvote v ve-
ljavo.

Kvota za Jugoslavijo (t. j.
za osebe rojene v današnjem
ozemlju Jugoslavije) je znat-
no povečana na podlagi nove-
ga sistema. Stara kvota, ki
predstavlja 2% jugoslovanskih
tujerodcev, živčih v Združenih
Državah leta 1890, znašala je
671. Nova kvota bo 845 na le-
to. Do te številke se je prišlo
tako, da se je poskusilo ugot-
oviti število ljudi v Združenih
Državah, ki po rojstvu ali pred-
nikih izvirajo iz jugoslovan-
skega ozemlja. To število na-
pram številu celokupnega belo-
kožnega prebivalstva Zdrže-
nih Držav stoji v razmerju no-
ve kvote napram 150,000.

(Dolje na 2. strani)

NEKAJ O POTOVANJU

Dandanes se največ potuje z
vlakmi, parniki in avtomobili.
Polagoma se uveljavlja tudi
aeroplan. V tej deželi se mno-
go potuje, zato je tudi vedno
bolj skrbjeno za komfort pot-
nikov. Današnji način potova-
nja je v precejšnji meri razve-
drilo in zabava samo na sebi,
poleg tega pa je še izborna so-
la za vsakega, ki potuje z od-
prtimi očmi in usesi in z do-
vzetnim smcem.

Razne železniške družbe se
kosajo, katera bo nudila potni-
kom več udobnosti torej tudi
vednevo potovanja po želez-
nici ni mučno in vtrudljivo za
človeka, ki je vajen ali ki se
lahko navadi spati v spalnem
vozu ali pullmanu. Na naših
brzovlakih dobi potnik skoro
prav tako postrežbo kot v do-
brem hotelu. Ko dospje na cilj
je spočit in svež, kot bi stopil
iz hotela. Posebna ugodnost so
takozvani "lounges" vozovi, kjer
posedajo potniki čez dan, se po-
govarjajo, igrajo karte, kadi-
jo itd. Lepo izdelani stoli in di-
vani so premični, tako, da jih
potniki lahko poljubno obrača-
jo ali prestavljajo. Za kadilce
je na razpolago dovolj pepeln-
ikov in drugera, kar spada zra-
ven. Posebni ventilatorji pod
stropom sproti odpravljajo dim
in hlade notranjost kare. Če
kdo želi hladilne pijače, cigar
ali cigaret, samo pritisne na
gumb, pa bo strežnik takoj na
uslugo.

Poleti nudijo različne želez-
nice posebne znižane cene za
turiste na sever ali zapad. Po-
vratni listki so navadno ve-
ljavni za več tednov ali mese-
cev in dovoljen je prestop sko-
ro na vsaki postaji.

Milijoni Američanov porabi-
jo partedenske poletne počitni-
ce za potovanje z avtomobili.
Ta način potovanja je v goto-
vih ozirih še mnogo bolj zani-
miv, kot potovanje z železni-
co. Ceste so z vsakim letom
boljše, gasolinskih postaj ne
manjka in prenočišče se navd-
no tudi lahko dobi. Mnogi
avtomobilisti vzamejo seboj tu-
di šotor, pa taborijo čez noč
kar kje ob poti.

Mnogi naši rojaki se podajo
poleti preko Atlantika na obisk
stare domovine. To je prav in
lepo za tiste, ki si morejo ta
lukus privoščiti. Mnogo več
pa je takih, katerim čas in fi-
nance ne dovoljujejo preko-
oceanskega izleta. Taki si lah-
ko ogledajo v krajšem času in
z manjšimi stroški zanimivosti
Amerike. Tudi to je priporo-
ljivo, kajti Zedinjene države ni-
majo nič manj naravnih kras-
ot kot jih ima Evropa. Poleg
tega se od Atlantika do Paci-
fika, od Canade do Mehike
govori isti jezik, velja isti de-
nar, in nikakih potežnih listov
ali prijav se ne zahteva. No-
benemu rojaku ne bo škodovala
če natančneje spozna deže-
lo, katero si je prostovoljno iz-
bral za novo domovino; če spo-
zna veliki ameriški narod, ka-
terelega del je tudi on sam in
njegovi otroci. — Pisec teh
vrstic bi bil zelo hvaležen usodi,
če bi mu dala čas in sred-
stva, da bi vsako poletje mo-
gel vsaj par tednov občudova-
ti lepote Amerike. Seveda bo
to ostalo le pri pobožnih že-
ljah.

TELEFON NA VLAKIH

Canadske narodne železnice
so na svojih črtah vpeljele za
brzovlake telefone, s katerimi
je mogoče doseči vsako tele-
fonsko točko iz drvečega vlaka.

VRT PRI HIŠI

Vrtiček, naj bo še tako mal,
je neprecenljive vrednosti za
vsako hišo, posebno pa še za
stanovanjsko hišo v velikem
mestu. Če je le nekaj malega
zelenega pri hiši, vsaj malo
trave in par dreves, dosti po-
maga k prijetnosti stanovanja.
Drevje in drugo zelenje tudi
absorbira mnogo poletne vro-
čine, torej je že iz tega vzroka
velike vrednosti. Vsakdo tudi
ve, da je ob cesti, kjer stojte
same z zelenjem obdane sta-
novanjske hiše, svet več vre-
den za prodajo, kot v pusti, go-
li in zaprašeni okolici. Resnica
je dalje tudi, da če le eden sta-
novelec v bloku lepo uredi
svoj vrtič okoli hiše, ga bodo v
kratkem začeli posnemati nje-
gov sosedje. Je to nekaj na-
lezeljivega in sicer v dobrem
smislu.

Lepo urejen vrt okoli hiše je
v nekem oziru prav tolikakega
pomena kot lepo urejeno sta-
novanje samo. Lepota ima svo-
jo blažilno moč na človeško sr-
ce, pa če jo najdemo v lepi
godbi, pesmi, knjigi, slikah ali
v cvetlicah in drevesih.

Vsak vrt seveda potrebuje
nekoliko oskrbovanja, če hoče-
mo, da postane in ostane lep.
Posebno velja to, če imamo na
vrtu cvetlične grede. V suhem
poletnem vremenu je najvaž-
nejše opravilo na vrtu zaliva-
nje. Velike važnosti je tudi za
lepoto vrtiča, da je trava red-
no in lepo pokosena. Lepo ure-
jen vrt ni le užitek in ponos za
lastnika, ampak tudi v veselje
vsem, ki hodijo mimo.

Slovenci smo v splošnem ljubi-
telji narave, zato se skoro ne
najde slovenske hiše brez lepo
urejenega vrtiča, posebno če
lastnik sam v nji stanuje. To
priznanje je treba dati Sloven-
cem v Clevelandu, pa tudi po
drugih naselbinah. Ako tujec
zaide v del mesta, kjer so vse
stanovanjske hiše obdane od
lepo urejenih vrtičev, bo neho-
te dobil vtis, da tu bivajo ci-
vilizirani, lepoto ljubeči in do-
bri ljudje.

Glede vrtov, kjer se goje tu-
di cvetlice, je važno pravilo:
trgajte cvetlice! To se morda
čudno sliši, toda poziv je na
mestu. Čim več cvetlic se po-
trga, temveč novega cvetja bo
pogosto. Seveda se nam dosti-
krat zdi škoda utrgati cvet,
dokler je v polni lepoti. V ta-
kem slučaju ga pustimo na
rastlini toliko časa, da začne
veneti. Potem pa proč z njim.
Je hočemo, da bo rastlina na-
stavila mnogo novega cvetja.
Izjema velja le za rastline, od
katerih želimo dobiti seme.
Vsem drugim pa potrgajmo ali
porežimo ocvetke. Najbolje je
za to delo rabiti oster nož ali
škarje, da se korenine rastlin
pri trganju ne poškodujejo.
Ocvetki, ki ostajajo na rastli-
ni, so vzrok, da ne nastavi do-
sti novega cvetja, ker porab-
lja večino moči za razvoj se-
menskih glav. Posebno pri
plemenitih vrticah, ki bi mo-
rale cvesti vse do trde jeseni,
je važno, da potrgamo vse
ocvetke, kakor hitro so zvene-
li ali se osuli cveti. Semenske
glavice na vrticah niso nikak
okras in nimajo nikakega prak-
tičnega pomena za nikogar,
razen za vrtnarje, ki se ukvar-
jajo z gojitvijo novih vrst iz
semena, kar pa ni delo za vr-
tnarje-amaterje. Vendar te se-
menske glavice izžirajo moč
rožnega grma v toliki meri, da
ne nastavlja novega cvetja.

GLASOVI Z RODNE GRUDE

Na šmihelškem pokopališču
pri Novem mestu počiva Prim-
čeva Julija, ki ji je posvetil naš
nesmrtni pesnik France Preše-
ren svoj sonetni venec. Njen
grob je bil zadnja leta tako za-
puščen, da ga ni bilo več spozna-
ti. K sreči se ga je spomnil
kamnosek g. Lesjak iz Kandi-
je, ki je obnovil nagrobni spo-
menik z napisom vred ter ga
na ta način ohranil pred nade-
lnim razpadanjem. Lesjaku za
njegov kulturni čin vsa čast!

V beograjskem "Trgovinskem
glasniku," je dr. Ivan Belin ob-
javil zanimiv članek o jugoslo-
vanski emigraciji. Število jugo-
slovanskih izseljencev se ceni
na približno 800.000 ljudi. Za
jugoslovanstvo je izseljenstvo
velikega pomena. Dosti je, če
omenimo, da pošiljajo izseljen-
ci svojim rodbinam in sploh
svojem v domovino letno do
ene milijarde dinarjev. Po po-
datkih Izseljeniškega komisari-
jata v Zagrebu se je v zadnjem
desetletju izselilo iz Jugoslavije
136.016 oseb, dočim se jih je
vrnilo 70.932 in tako ostane
saldo v škodo 64.784 oseb. Od
leta 1921, pa do leta 1927., ko
smo že imeli urejeno statistiko,
se je izselilo iz Slovenije 15.427,
iz Vojvodine 31.936, iz Hrvat-
ske in Slavonije 42.290, iz Dal-
macije 19.638, iz Bosne in Her-
cegovine 4588, iz Srbije 7591 in
iz Črne gore 1600 oseb. Po na-
rodnosti se je izselilo iz Jugo-
slavije v dobi 1921—1928 —
76.201 Jugoslovenov, ostalih
Slovancev pa 1205, Nemcev 2291,
Madžarov 13.643, Rumunov 971
in raznih 428. Po deželah pri-
seljevanja jih je slo v Zedinje-
ne države 45.867, v Argentino
27.634, v Brazilijo 22.472, v Ka-
nado 17.021, v Avstralijo 4922,
v Urugvaj 3720, ostali pa v raz-
ne države.

Po nalogu ministrstva notra-
njih del je bil nedavno aretiran
predsednik šoferske organizaci-
je v Dubrovniku Bajica. Pred
tedni se je bil mudil v Dubro-
vniku vojaški ataše ameriškega
poslaništva v Beogradu, David,
ki je v okolici Dubrovnika ne-
kega dne trčil v avtomobil šo-
ferja Bajice. Bajica je zahte-
val od ameriškega atašea naj
mu takoj na mestu poravnava
povzročeno škodo. Ataše David
je pozval šoferja, naj škodo pri-
javi oblastem in zahteva porav-
navo po predpisani poti. Šofer
pa o tem ni hotel ničesar sliša-
ti in je prisilil ameriškega ata-
šea, da mu je res takoj plačal
zahtevano vsoto. Ataše ameri-
škega poslaništva se je v Beo-
gradu pritožil na merodajnem
mestu, nakar je ministristvo no-
tranjih del odredilo preiskavo
in aretacijo neuljudnega šo-
ferja.

Te dni se je utrgal oblak nad
okolico Zenice. Za časa nevihte
se je 10 moških iz vasi Glagovi-
ce zateklo v neko kolibo poleg
reke Bosne, ki pa je nenadoma
porasla in zalila kolibo. Vseh 10
moških je utonilo. Z njimi je
našla smrt tudi neka žena v dve-
ma otrokoma. Vsi utopljeni
moški pripadajo eni obitelji.

Francoska vlada je sklenila,
da za prevoz smrtnih ostankov
v Franciji umrlih in tamkaj
pokopanih jugoslovanskih voja-
kov, da brezplačno na razpola-
go francosko vojno ladjo, ki bo
do Dubrovnika prepeljala kosti
(Dolje na 2. strani).

VSAK PO SVOJE

Pasji dnevi so se pojavili na
obzorju in z njimi vred so se
pojavele čudne pripovedke.
Ameriški misijonar, Rev. W. F.
Logan, ki se je nedavno vrnil
iz Afrike, po šestletnem biva-
nju med črnimi sobratu, ima
za povedati mnogo vrlo zani-
mivih reči. Tako, na primer,
njegovi trije otroci, ki so bili
rojeni v Afriki, baje do priho-
da v Ameriki niso hoteli ver-
jeti, da so na svetu drugi beli
ljudje kot misijonarji in njih
družine.

Mož dalje pripoveduje, da je
v Afriki že precej trdno uve-
ljavljena kanibalska prohibi-
cija. Dostojni in postavo vpošte-
vajoči črnci ne jedo več člo-
veškega mesa; le najbolj ne-
civilizirani med njimi še včas
na skrivaj pohrustajo kakšne-
ga rejnega sobrata.

Najbolj zanimiva povest
omenjenega misijonarja pa je,
da v pokrajini ob reki Zam-
besi žive neki ptiči, ki so po-
dobni milijonom Američanov v
tem, da si sami izdelujejo
opojne pijače za domačo rabo.
Ptič, ki je malo manjši od
ameriškega robina, z veliko po-
žrtvovalnostjo izkljuje v ilovi-
co primerno luknjo, katero vro-
če afrikanosko solnce hitro osu-
ši, da je podobna v zemljo vde-
lanemu lončenemu loncu. Ta
lonec potem ptič napolni s sla-
dkim afrikanoskim sadjem. Ko
toda sadje dež namoči in nato
ogreje vroče solnce, začne fer-
mentirati, in v nekaj dneh je
v loncu najboljši sadni liker.
Krilati gospodar lonca potem
skliče svojo zlahtu in prijate-
lje, ki se do mile volje nacu-
kajo sladkosti iz "lonca opoj-
nosti". Potem pa kriče, pojejo,
se prepeajo in sploh počenja-
jo različne bedarije, ki so last-
ne sladko ginjenim veseljakom.

Prava sreča, da te vrste pti-
či ne žive v Ameriki, ker v tem
slučaju bi bili izdatki za vsi-
ljevanje prohibicije še večji
kot so zdaj.

Ni pa izključeno, da bi kak
podjetni ameriški butlegar ne
skušal importirati in vdomači-
ti te afriške ptiče. Če bi se to
posrečilo, bi ptičereji prav
tako neženirano pobirali sadni
liker svojim krilatim izdelo-
valcem alkohola, kakor pobira-
jo danes čebelarji med svojim
čebelam.

Canadski carinski uradniki
javljajo, da se poleti eksporti-
ra dosti manj žganja kot po-
zim. To je umevno. Kanada
je lepa poletni in stisloščeri tu-
risti jo posejajo. Pri tem si
seveda privoščijo tudi "nadna-
ravnih" užitkov na licu me-
sta.

Ždi se, da so takozvane dr-
žavlanske vojne zadnjih let,
ki so se vršile na Kitajskem,
bile le nekatere orožne vaje ali
manevri. Ko so se Kitajci ču-
tili dovolj izvežbane, so naen-
krat zagledali rdečo rusko ne-
varnost. Istocasno so Rusi za-
gledali preko meje rmeno ne-
varnost. In prav nič čudnega
ne bi bilo, če se iz te mešani-
ce barv porodi resnična krva-
vordeča vojna.

Listi poročajo, da skuša
Henry Ford vzbuditi senti-
ment za prohibicijo v Franci-
ji. Čudno zakaj tega ne posku-
si doma v Detroitu!

(Dolje na 2. strani)

"Nova Doba"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. V. 83 NO. 30

Bogastvo poletja.

Poletje je čas ko se nam narava kaže v polni moči in bogastvu. Ničesar majhnega, šibkega in malenkostnega ne opazimo na nji. Kot da se zaveda svoje moči, je odločna, pri tem pa vendar širokogrudna in generozna. Solnčni žarki poletja padajo naravnost in se odlikujejo s svojo gorkoto in sijajem. Košata drevesa rišejo s svojim bujnim zelenjem temne sence po svetli pokrajini. Plemeniti sad v nogradov štiti veliki listi kot tisočeri zeleni solnčniki. Po poljih valovi sočna koruza ali se ziblje zlata pšenica. Cvetje dalij, ostrožnika, popelnov in solnčnih rož se samozavestni vzdiga visoko in ponosno zre v širni svet. Celo poletno deževje tvori burne plohe, spremljane z bliskom in gromom.

Ni ni videti malenkostnega, kadar razkazuje poletje svojo moč in bogastvo. Zdi se, kot bi narava v tem času hotela reči vsem živim bitjem: "Tu imate vsega v obilici, izbirajte si in pomagajte si, če ste živi! Ne vtegnem se muditi z malenkostmi. Vsak naj pokaže svoje zmoglosti in izrabi prilike. Vsak naj poišče svoja pota k razvoju in popolnosti. Jaz delam široke obrise, trgujem na debelo, v malenkosti pa se ne spuščam. Kar je vredno in sposobno življenja, bo rastle in napredovalo, kar je mehkužno in ničvredno, naj propade!"

Veličastno in širokopotezno je poletje v razmahu svoje moči in v zaupanju v zmoglosti podrejenega stvarstva. Kot veliki delodajalec je, ki podrejenim močem le na široko začrta delokrog in označi končni cilj, primerna pota k temu cilju pa si naj prizadeži sami poiščejo po krajevnih prilikah in zmoglosti. Doseči cilj je glavno, niso pa tako važna pota k temu cilju, dokler so poštena.

Podoben sistem se je izkazal najbolj praktičnim v vseh velikih podjetjih. Vlada Zedinjenih držav ne kontrolira državljanov v vseh podrobnostih, ampak le širokopotezno. Mnoge podrobnosti so prepuščene posameznim državam in te jih zopet v veliki meri prepuščajo countyjem, občinam in mestom. Uprava države New York se precej razlikuje od uprave države Louisiane in uprave countyja v Pennsylvaniji se dokaj razlikuje od uprave countyja v Nevadi ali Coloradu. Razmere v različnih delih Zedinjenih držav so preveč raznolike, da bi se za vse posameznosti mogla brigati osrednja vlada v Washingtonu.

Ko je sedanji predsednik Zedinjenih držav, Herbert Hoover, za časa vojne vodil pomožno akcijo v Belgiji, ko je bil pozneje živilski direktor v tej deželi in ko je po zaključku svetovne vojne vodil pomožno akcijo v večjem številu težko prizadetih evropskih dežel, se je sam omejil le na široke načrte. Izpeljavo teh načrtov v podrobnostih je zaupal podrejenim močem v različnih krajih in razmerah, in jim je v tem oziru prepustil kolikor mogoče proste roke. Kjer je bilo potrebno, je najel strokovnjake in je vpošteval njihovo znanje in izkušnje. Da je bil pri svojem ogromnem delu tako uspešen kot je bil, je v glavnem pripisovati dejstvu, da je zanj mislilo tisoče možgan, in delovalo za isti cilj, dasi na mnogo različnih načinov, kakor so pač narekivale razmere.

Tudi sistem uprave in delovanja J. S. K. Jednote je elastičen. V glavnih potezih je označen v pravilih, pota v dosego skupnega cilja pa so do gotove mere dana na izbiro uradnikom in posameznim društvom. To je sistem demokracije in le potom tega je bilo mogoče, da smo mogli tekom zadnjih par let beležiti tako lep napredek. Posamezna društva so mogla tako dobro napredovati le, ker jim je prepuščena precejšnja lokalna avtonomija. Končno je tudi pri posameznih društvih v splošnem največji napredek tam, kjer je največ medsebojnega spoštovanja in kjer se najmanj prežvekujejo malenkosti in osebnosti. Diktatorstvo se koncem konca izkaže le kot nezdrav in nenaraven pojav, bodisi v društvu, skupni organizaciji ali državi. V resnici veliki ljudje, ki spoštujejo svobodo in zmoglosti svojih sočlanov in sodržavljanov, niso malenkostni, niti ne morejo igrati vloge diktatorjev.

Kakovost dela se največkrat ravna po priznanju in plači. Mogoče je dobiti za mal denar mnogo dela, toda ne od prvovrstnih cigar.

Največji ignorant je navadno tisti, ki misli, da razume vse.

Domisljavec, ki se nahaja v najhujšem štadiju te bolezni, enostavno ne more priznati, da se je zmotil. Četudi mu s fakti in številskimi dokazi, da je v zmoti, se ne bo podal, ampak bo dejal: "Saj tudi jaz to trdim, samo z drugimi besedami."

Kadar se brezpomembni, a domisljavi cučki najbolj zaganjajo v vas, domislite se stare prislovice, ki pravi: "Pustite pse, naj lajajo: to kaže, da mi jahamo!"

SURPRISE PARTY

(A. J. Terbovec)

Za "surprise parties" je v lepi naši novi domovini zelo ugodno podnebje. Vsaka surprise party bi morala prijetno iznenaditi vsaj eno osebo, toda največkrat ne povzroči niti iznenadenja, niti prijetnosti. Vzrok je menda v tem, ker jih je preveč, pa se jih privadi, mo, kakor se privadimo na komarje in druga neizogibna zla.

Surprise parties se prireja za 50-letnice, 25-letnice, 15-letnice, 13 $\frac{1}{2}$ -letnice, če kdo ne more kihnuti, če mu je zrastle novo kurje oko, če je pognala na vrtu štiripresna detelja, če je mačka mlade pripeljala na dvorišče itd. Povod za surprise party je lahko, če komu noht v palec raste, če se pojava bradavica na nosu ali pika na jeziku, povod je lahko mlaj ali polna luna, prvi ali zadnji krajec, katera koli kvatra, črni maček na križpotju in še par milijonov drugih "važnih" vzrokov in prilik.

Navadne surprise parties se stoje iz ducata ali več oseb, ki v temni sobi in pri obloženih mizi tiho čakajo na izbrano žrtve. Ko dotično žrtve izkušeno starašina pod eno ali drugo pretvezo privede v sobo ali na prag iste, naenkrat začne električne žarnice in slavna party začne vrišči, kot Izraelci, ko so podirali Jeriho. Slavljence je včasih res iznenaden, a če ni, se vsaj dela, da je. On je seveda potem tista roža iz Jerihe, katero je treba najprej zaliti, nakar se primerno namočijo še ostali člani slavne družbe, da končno vsi žare, kot žive rože jerihunske. Take so običajne surprise parties, ki so se razpasle po lepi naši domovini. Bogovi naj jim požegnajo kurja bedra in domišljijo, da so originalne in vredne svojega imena.

Pa je v vsakdanjem življenju dosti dogodkov, ki bi se lahko imenovali "surprise" (ali surprised) parties, dasi si očijelno ne lastijo tega imena. Tako party lahko tvorijo zabave pričakujoči gosti, ki so prišli na takozvano zabavo, katera je včasih tako zabavna kot navaden pogreb. Tudi udeleženci kakšnega banketa včasih tvorijo tako party, če so pozabili seboj v žepih prinesli sendvičev in kakšno steklenico; včasih tudi piknikarji, ki so se podali na piknik brez marel, galošev in rešilnih čolnov. Pa se drugačne surprise parties srečajo človeka v življenju.

Nedavno sem doživel zanimivo surprise party, ki pa si seveda oficijelno ni lastila te označbe. Lepega popoldneva v pretečenem oktobru zbrana nas je bila mala skupina prijateljev na Ongavi farmi. Jesenski gozd je duhtel, sveže pečeni krompir je duhtel in duhtela je rdečelična kapljica ohlajenih vinogradov. Meni se je zdelo vse skupaj kot župančičeva "Čaša opojnosti". Toda lep jesenski popoldan je bil prekratk za naše želje in vsebina trebušaste steklenice se je izkazala preobilno za našo željo. Pa smo je lepo položili kot neobgledno dete med korinje košate buke in jo pokrili z mehkim, duhtečim listjem, češ, saj pridemo ob tedno zopet občudovat sladko gozdno idilo. Pa nas je ukanilo jesensko deževje. Prišel je november in za njim december. Drevesno listje se je osulo in na debelo pokrilo našega ljubljenečka z mehko odejo. Nato se je navalll sneg. Naš ljubljeneček je zaspal in le v polusnu je slišal hrumenje zimske burje, ki se je podila med golim drevjem. Nato je polzavedno začutil dih pomladi, petje veselih krilatec, tajnostno vrvenje drevesnega soka in živahno žuborenje potoka. Bukve so začemale v svežem zelenju, zaduhtel je bežeg in divje vrtnice, oglasile so se

grlice, solnce je plavalo visoko nad oživiljenim gozdom, iz trave so začemale rdeče jagode. Naš ljubljeneček pa je spal in spal...

Neko nedeljsko popoldne v prvi polovici julija sem družbi dobrih prijateljev razkazoval "džunglo" Ongave farme. Družba je bila izborna razpoložena in zanimala jo je duhteča meta ob potoku, še bolj dišeči polaj v gozdnih sencih, divje vinske trte, jagode, maline, gob, ptiči, polži, raki, žabe itd. Sploh je družbo zanimalo vse, najbolj pa menda kresline gob, s katerimi so bili nekateri člani družbe tako otovorjeni, da so resno pogrešali Krpanovo kobilu. Skozi džunglo in ke njone sem končno družbo privedel pod košato bukev, kjer sem bombastično izjavil, da je družba lahko ponosna, ker ima takega čudodelnika med seboj, češ, da sem mogočnejši kot sam judovski postavodajalec Mozes, ki je prikladal vodo iz suhe skale. Meni da židovski ožak pravzaprav ne sega niti do kolen. Seveda me je družba gledala prav tako neverno, kot so Mozesovi zrlj Izraelci. Jaz pa nisem izgubil poze dostojanstva, ampak sem si zavihal rožave, nakar sem z bukov palčico trikrat pobrskal po listju, in izmed bukovih korenin je začel zalad v prelestni rubinasti barvi. Svečano sem vzdignil posodo vse sladkosti da se solnčni žarki zablestijo v rdečem ognju dve leti starega produkta vinske trte, nakar sem podvorič z vrhuna čašo najprej sebe, nato pa vse ostale člane družbe. "Seveda sem pri tem navedel častljivo starost zaklada in njegovo zgodovino. To vam je bila surprise party! Osem mesecev je naš rdečelični junak tiho sanjal pesniške sanje in sanje o vstajenju v gozdni samoti, nakar jih je v primernih porcijah zaupal nam. Ni čuda, da smo postali vsi pesniško in pevske navdahnjeni. Eden je celo skušal peti alelujo; ne vem kaj mu je bilo!"

Dan pred praznikom ameriške Neodvisnosti dospel je iz Washingtona v ameriško-slovensko metropolo najvišji predstavnik mlade Jugoslavije v tej deželi. Dasi smo večinoma že vsi ameriški državljani in z vso dušo vdani svoji novi domovini, se nam je lepo videlo, da se mlada Jugoslavija zanima za izselence svoje grude, katere je pregnala v tujino nekdanja Nemcem in Madžarom naklonjena avstrijska vlada. Saj je bila in je še Slovenija, odnosno sedanja Jugoslavija naša nati, dasi je naša izvoljenka Amerika. In naši bratje po krvi in jeziku bivajo tam. Res, da smo se včasih jezili radi njenih otroških slabosti, neprilic in mladostnih prepirov, in včasih smo si celo domisljali, da smo hudi nanjo. Toda, če bi bil kdo mogel pogledati v naša srca, videl bi bil, kako smo bili, dasi morda nezavedno, veseli vsakega njenega uspeha, kakor nas je bolelo vsako njeno ponižanje!

Zato nas je odkritosrečno razveselil prihod njenega poslanika, ki je prišel kot brat med rodne brate. Od pokojne Avstrije nismo bili vajeni kaj takega. Njej so bili posebno slovanski izseljenci manj od črede ovac. Nam se pa tudi ni niti malo tožilo po neprijazni mačehi.

Vroč dan je bil, posebno v zaduhlem uredništvu št. 1, zato sem se po peti uri oglašil za par minut v uredništvu št. 2, kjer je kolikor toliko hladu in vlažnosti. Nato pa sem jo po Superior cesti mahnil proti parku, kajti parurni sprehod po celodnevnem sedenju je prava tonika za uredniško dušo in telo. Na križišču Superior in Addison ceste mi je rdeča luč

baš dovolila prehod med stotimi avtomobili popoldanskega prometa. Podvizam se preko in bil sem baš sredi ceste, ko nekdo zakliče moje ime. Ozrem se in iz enega čakajočih avtomobilov me gledajo smejoči obrazi: slikarja Jakaca, Mr. Roglja, Mr. Grdine in še par drugih. Stopim k avtomobilu in Mr. Rogelj me predstavi dr. Pitamicu, poslaniku Jugoslavije v Washingtonu. Skozi odprto okno avtomobila sva si segla v roki, prav po ameriško. Par besed in rdeča luč, ki regulira promet na cestnem križišču, je pomežiknila in pričela gledati zeleno. Stroji so zabrneli glasneje in reka avtomobilov se je pričela pomikati preko Superior ceste. Izmotal sem se izmed avtomobilov in skočil na hodnik, kjer sem čakal, da mi rdeča luč ponovno dovoli prehod. Pri tem sem mislil, da bi bilo umestno če bi rdeča in zelena luč tako na kratko presekal vseh avdijence, ki jih mora prestopiti g. poslanik.

Na hodniku me ustavi policist: "Who is the guy with the silk hat on?" Pa sem se kratko odrezal: "Ambassador of Jugoslavia". Mož me je na ta odgovor tako čudno pogledal, da še danes ne vem, da-li me je smatral za največjega lažnjivca, ali pa je ugibal kakšno zverina pač morem biti, ko se pozdravljam z ambasadorji tujih držav kar tako-le na cesti.

S poslanikom dr. Pitamicem, ki je, kljub svoji taktosti, izredno prijazen in družaben gentleman, sem imel priliko še pozneje trikrat ali štirikrat govoriti. Prvi sestanek, dasi kratak in neformalen, pa je bil vsekakor najbolj zanimiv. Saj nismo vajeni klanjanja in ga ne prakticiramo v tej deželi, toda vsak pravi Američan ima primerni respekt napram reprezentantu katerekoli dežele. Čast in pozornost, katero se mu izkaže, velja v prvi vrsti narodu in deželi, katero reprezentira. Tak-le neformalen sestanek in pozdrav pohlevnega slovenskega urednika v tujini s poslanikom suverene države Jugoslavije je vsekakor nekaj nenavadnega, obenem pa nekaj takega, kar more napraviti le dober vtis v demokratični Ameriki. Če to ni pristno ameriško, potem ne vem kaj bi bilo. Surprise party? I should say it was!

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

Majhni ljudje (duševno majhni namreci), mali "učenjaki" in vseznalci in mali narodci so navadno najbolj razdražljivi in ugrižljivi. Isto velja za male pisčke.

Čudno je letošnje julijsko vreme. V prosti naravi nenavadno mnogo mokrote, v kletih pa vedno večja suša!

Različni stoli in sedeži so namenjeni za udobnost človeštva, vendar imam jaz močne pomisleke proti nekaterim vrstam teh udobnosti. Tako mi slimi, da ne more biti nič kaj prijetno sedeti na zatožni klopi, dasi tega še nisem izkusil. Tudi me nič kaj ne mika sedeti v brivskem ali zobozdravnikovem stolu ali pa na stolu pred fotografsko kamero; izogibljem se teh udobnosti kar najdalje se morem.

V Clevelandu poznam lepo rojakinjo, ki ima tako perfektno rdeče lase, da se sunkoma ustavi pred njo vsak, ki jo nenadoma zagleda. Mene in najbrže tudi druge objame hipna iluzija, da je to rdeča luč, ki regulira promet na cestnih križiščih.

Velika škoda za avijatiko je, da sta dva izmed najboljših ameriških letalcev poletela v Rim, kjer ju je Mussolini poljubil. To jima utegne tako pristuditi letalstvo, da ne bo sta marala več videti aeroplana

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Kat. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD V ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: ANTON ZBASNIK, 5400 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik: PAUL BARTEL, 901 Adams St., Waukegan, Ill.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minnesota.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, 416 East Camp St., Ely, Minn.

Vrhovni zdravnik:

DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St. N. S. Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
1. nadzornik: JOHN MOVERN, 412-12th Ave. E., Duluth, Minn.
2. nadzornik: JOHN KUMSE, 1735 E. 33rd St., Lorain, O.
3. nadzornik: JOHN BALKOVEC, 5400 Butler St., Pittsburgh, Pa.
4. nadzornik: WILLIAM B. LAURICH, 1900 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

Porotni odbor:

Predsednik: JOSEPH PLAUTZ, 432-7th St., Calumet, Mich.
1. porotnik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.
2. porotnik: ANTON OKOLISH, 218 Liberty Ave., Barberton, O.

Jednotino uradno glasilo:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Urednik in upravnik: A. J. TERBOVEC.

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavne tajnike. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnične spričevala naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Dopisi, društvena naznanila, oglasi, naročnina nečlanov in liste članice naj se pošiljajo na: Nova Doba, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda na bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani članicami.

na niti na sliki.

Presbiterijanski sinod v New Jerseyju je odpoklical Rev. C. E. Richabaugha, pastora v Hamiltonu, ki je kritiziral krila mladih žensk. Tako je prav. Če hoče biti pastor, naj se drži prične in naj pusti ženske kikirle v miru.

A. J. T.

DROBNE VESTI IZ CLEVELANDA

(Nadaljevanje iz 1. strani)

V Ohio Theatre na 1511 Euclid Ave., je ta teden na programu zanimiva igra "Women Go On Forever." Popoldanske predstave so samo ob sredo, četrtkih in sobotah.

CLEVELANDSKI LIST "PLAIN DEALER"

aranzirati hoče veliko svetilčno paradu (Flower Pageant) za dan 24. avgusta. To naj bi bil oficijelni pozdrav udeležencem avijatične razstave in tekem, ki se pričnejo v Clevelandu isti dan.

Znani pevec Mr. Anton Subelj se je spomnil uredništva Nove Dobe z lepo kartico iz divnega Yellowstone parka.

Iz Ely, Minn., je dospel teden dni v Cleveland, sobrat Frank Ule, sorodnik našega stavca F. E. Lunka, ki je v svojem prostem času tudi odlični ptičje-rejec.

NOVE PRISELJENIŠKE KVOTE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

Enostavni račun nam pokaže, da je komisija ustanovila, da živi v Ameriki 530,000 ljudi jugoslovanskega izvora. Kajti: 94,820,915:150,000, je 530,000 — 845.

Vzporedba s kvotami nekaterih drugih dežel je zanimiva:

Država	Nova kv.	Stara kv.
Avstrija	1,413	785
Bulgarsko	100	100
Čehoslovakija	2,874	3,073
Francija	3,086	3,954
Nemčija	25,957	51,227
Velika Britanija in Sev. Irsko	65,721	34,007
Grško	307	100
Ogrsko	689	473
Irsko	17,853	28,567
Italija	5,802	3,845
Norveško	2,377	6,453
Poljsko	6,524	5,982
Rusija	2,784	2,248
Rumunsko	295	603
Švedsko	3,314	9,561
Jugoslavija	845	671

Iz zgornjega je razvidno, da je bila nemška kvota znižana na polovico. Tudi kvote za Ir-

ske in za šandinavske je so bile znatno skrčene. gleška kvota pa je znatno skočila. Slučaj je pač naveden, da so kvote mnogih jugoslovansko-evropskih dežel le prirastek, dasi zagotovo sistema narodnostnega niso to ravno želeli.

Za nas je zlasti interesno, da je avstrijska kvota 40% večja od jugoslovanske. Vsakdo zna, da priseljenci iz slovenskega juga bivajo narhije je bilo znatno več kot ono iz nemškega dela strije. Pač pa je res, da mnogi Jugoslovani pri nju statistik radi izdajo strijce in s tem priseljenc manjši kvoti iz Jugoslavije.

GLASOVI Z ROM GRUDE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

padlih junakov, katerih ne so prosile za njihovo akcijo. Po vesteh iz Beograda jugoslovanska vojna morja na širokem morju po francosko ladjo ter jo v Dubrovnik, kjer jo bo minister pravde z odobro prireditev prevoza ter z niki vojske in prizadevanj bin.

Ameriška jahta v šibenski pristanišču. Nedavno je la v šibensko pristanišče suzna ameriška jahta "Oris da" s 54 člani posadke, uglednimi ameriškimimi med njimi tudi lastnik American Nicolas Brown, niki so se takoj po prihodu krcali ter si ogledali vse vinske znamenitosti in popoldne so se podali na Krke. Drugi dan je jahta odplula dalje.

Narodni park na Velebitu. Za ministrstvo za kmetstvo izdihel zakon o ureditvi kih jezer in ureditvi del bita in sicer Sirovače in blancem. Del Velebita s rabil za letovišče. Tudi zemlja bi se razdelila v parcele za vile. Ves kraj se proglasil za narodni park da bi bile prirodne zaščiten pred uničevanjem.

Na Bledu je bila na julija z velikim svečanim jih je organiziral lastnik hotela g. Kenda, izvele Miss Bled Slovenka Olip, hčerka dr. Janka odvetnika v Beogradu. je bila po izvolitvi likih ovacij s strani vilnega občinstva ter je la mnogo krasnih daril.

NEW ERA SUPPLEMENT

Edited by Anthony L. Garbas.

Current Thought.

THINKING AND DOING

In order to launch a membership campaign successfully it is necessary that we devote proper meditation upon this subject. It seems that the chief aim of many of our members is devoted to the purpose of avoiding thought. Most of our members in the frenzied rush of life prefer to do something gay, and constantly keep doing the same things they have been doing, all this would seem to indicate that our members were trying to bury thought fathoms deep.

It is worthwhile sometimes to stop in our mad career of life to ponder over some question regarding our organization. Giving ourselves sufficient time to think on some matter tends to give greater quickness to the mental processes and increase their activities. One is able to gain the right perspective in respect to working for a bigger membership by mentally suppressing the desire to do something gay.

We should give ourselves a chance to think. It is necessary to devote one's self to intense consecutive thought on a definite subject in order to develop in that direction. Our ideal is to have the largest and best organization and the only way to acquire such a distinction is through the exertion of our mental powers. If we can think correctly we should be able to do correctly.

We should refuse to allow vagrant thoughts to take possession of our minds because the realization of our ideal needs a concentration of effort. It is the productive way of thinking.

During our membership campaign let's remember to think of nothing else but the acquisition of new members. If we do this our campaign will prove to be a successful one.

HARMONY

The work of the world hums on ceaselessly like a happy orchestra. Each worker, if he works harmoniously, cheerfully and understandingly makes his part help or strong chords that help along and influence the melodies of the whole. Every different sort of music made by the infinite numbers and kinds of work and workers must blend into this sympathy of action harmoniously, or else it will be like "sweet notes jangled and out of tune." Both players and directors in the orchestra of toil must see that all their combinations are in tune with the grand idea of harmony's sake itself. Often some false note, false idea, false utterance in connection with the work will throw a business enterprise out of harmony. Too often the false idea of personal ambition and its own importance, or of tyranny, despotism and all products of the false idea of personality, serve to throw discords into what otherwise would be uniform beauty and unity.

Harmony is truth, but discords are false and evil. The highest motives may be seen in the desire for harmony of genuine service and sincere effort for the expression of truth. If analysis shows that work is actuated by unworthy motives, it will also show where the harmony of thought and action may develop spiritual power.

Harmony is true often that the best harmony may often develop in the face of a lack of knowledge of the motives of others, and an anxiety to rule others without sufficient understanding and sympathy with their motives is sure to bring discord and misunderstanding. And although it inevitably develops a lack of sympathy and consideration for others.

When men do not really wish to understand, nor to help the work under consideration, but to crush it, there is sure to develop much discord and inharmoniousness. And when they do not wish to go farther in the work for true rhythm and harmony they are committing an intellectual sin of being out of

Phunology

ISN'T IT THE TRUTH?

The bigger the stiff, the finer the funeral.

HOW TO GET THE HOCKS

Sign seen in a local store: Credit department in the cellar. Dig down!

IN BAD TASTE

"Did you ever have any Scotch asparagus?"

"No, what are they?"

"No tips."

NATURE SAVED HER

He calls his sweetie "Democracy," because the world is safe for her.

WHAT A RELIEF!

"One more bottle, boys, then we'll go home." So saying, the dishwasher laid down the soap.

THEN COME ACROSS

Some time ago you said a waffle is a "non-skid pancake." Wrong again; it's a baked cross-word puzzle!

SO MANY DO

And there was the man who suffered from a pain in the neck because he married one.

YOU SAID A MOUTHFUL

"I may be green," remarked the spinach, "but I've got a lot of sand."

Judge: "Now, Mr. Tolliver,

how much money do you earn a week?"

Mr. Tolliver: "Well, Judge, yoh Honah, it's like dis: some weeks it's moh, dan udders, and some weeks it's less."

Mrs. MacPherson (just at meal time): "Sandy, we have guests at the door."

Sandy: "Grab a toothpick, quick!"

Moron: "Will marriage settle my troubled mind?"

Robot: "No, but it will give you something new to worry about."

Guest: "How do you manage to have your elaborate dinners absolutely on time? My cook is always half an hour late no matter when she starts."

Hostess: "My cook is the same way—but I see that her kitchen clock is always half an hour fast."

SLOVAKS TO BUILD COLLEGE

A very comprehensive educational program was revealed at the recent celebration of "Slovak Day" held on the grounds of St. Benedict's parish, Lamontier Avenue and East Boulevard S. E. Ten thousand members of Slovak parishes of Greater Cleveland enthusiastically approved of the extension of Slovak educational institutions. Cleveland has the largest Slovak colony in the United States while cities in Pennsylvania trail not far behind. The Slovaks are devoted zealously in educational work knowing that it is a splendid means of retaining their youth.

Within the last several months priests of the Benedictine order obtained possession of the old Mount St. Mary's Institute, 10510 Buckeye Rd. S. E., and converted it into a high school building. It will be opened in September under direction of the priests of that order.

According to present plans, ground will be broken next year for a college for Slovak boys on a large plot adjoining the site of the former Mount St. Mary's Institute. Eventually, it was said yesterday, the college will cost \$1,000,000. The building will face on East Boulevard.

GIRLS GETTING BIGGER

The college girls of today are taller and in every respect larger than were their predecessors of a generation ago. That is the opinion of Mrs. Katherine Blunt of the University of Chicago, after examining statistics compiled from Vassar, Smith College, Stanford and the University of Chicago. This is apparently due, thinks Mrs. Blunt, to better diet, lighter clothing and more outdoor exercise.

"The Vassar students today," she points out, "average almost two inches taller than their predecessors of 30 years ago. In 1891-1895 the average girl entering Vassar was 63.1 inches tall, weighed 117 pounds and had a girth of 24.3 inches. In 1923-1927 her height had increased to 64.9 inches, her weight to 123.9 pounds and her girth to 25.4 inches. This change in height has been almost perfectly steady. If this is true of college girls, it probably is true of girls everywhere in the country."

THOSE STOLEN YEARS

The years that you stole from my unhappy life Nothing can ever bring them back to me.

For youth laughed each hour, and lingered in those years And now is but a Memory.

When you stole those golden years from me You laughed, tho I cried at night

Cried at the end of each sad day

Because I was too weak to fight.

But now that they are gone away from me.

Those years when I wept alone Each golden year—each empty hour

Calls to my heart to roam.

Across the sea of life I'll roam In search of those stolen years. Those golden years you stole from me

And filled with my unhappy tears.

Christine Troya.

SLAVS RESUME WORK ON CHURCH 1,000 YEARS OLD

Czechoslovakia is celebrating this year the one thousandth anniversary of its national hero, Prince Vaclav, a saint of the Roman Catholic church. As part of the observance it is trying to complete the Cathedral of St. Vitus which was founded by the princely saint and which has been in an incomplete state on a high hill overlooking the City of Prague for many centuries.

War and the fury of the elements have at intervals attacked the historic fane and seriously damaged it. The chief tower, once 620 feet high, was reduced to 323 feet by a fire in 1541. The whole church and its monuments were seriously damaged by a Prussian bombardment in 1757.

An historic reminder came to light when workmen, engaged this year in reconstruction of the chapel dedicated to St. Mary Magdalen, uncovered two 17th century coffins. Armorial bearings on them showed they contained the bodies of Matthew of Arras and Peter Parler, two famous architects who came to Prague to superintend reconstruction of the church after it had been damaged by lightning. It had not been previously known that they had died in Prague.

The bodies were re-interred on the scene of their labors in the presence of the architects deriding at present the completion of the age-old task.

It will take quite a while, in some of the backwoods section to persuade anybody that the new children's size banknotes are not cigar coupons.

CLOSE HARMONY

Stop us if you've heard these latest bits of Scotch:

The most disappointed Scotchman was the one who figured on living with his wife's folks only to find out after marriage that his wife's folks were still living with theirs.

Then there was the Scotchman who, rather than pay money to travel, was content to sit at home and let his mind wander.

Have you heard of the Scotchman who took his own tablecloth to a night club to avoid the cover charge?

Not to mention the Scotch lady who shot her husband and was indignant because the doctor wouldn't give her her bullet back.

Sandy kept his promise to contribute a large check to the flood sufferers by sending his worn out kilties.

A scientist reports that the banks of the famous "River of Ink" are lined with Highlanders filling their fountain pens.

Then there was the Scotch sheik who gave his sweetie mothballs to put in her hope chest.

And the Scotchman who, when he saw a riot, took off his coat and joined in. It was free-for-all.

Not forgetting the Scotchman who tried to get honey out of his radio B battery.

Disgusted Window Cleaner:

"Not bad, eh? She made me do the windows all over again and then said they wasn't clean. 'Well,' I said, 'in the future, ma'am, let's do them spectacles of your first!'"

HAPPY - GO - LUCKY LODGE NOTICE

The picnic which was to be held on Sunday July 28th, 1929 has been postponed until some later date on account of the two others which are also to be held then.

Watch this paper for further notice giving the new date.

Fraternally your

M. Hiti, treasurer.

THE SOURCE OF JOY

When man hates he becomes hateable, but praise awakens him to a finer sense of his own blessings and benefits.

When man praises he is praised, and when he spreads criticism he is criticized. When he lays petty plots or plans for someone's undoing, he is placing a mine under his own prospects. He is bound to find unsuspected quicksands under his feet.

This principle is quite forgotten by those who condemn and criticize or plan to injure others, or who indulge in harmful gossip. Harm is wrought both by the teller unkind tales and by those who utter injurious remarks. Praise liberates love, good will, and the recognition of blissful things. It produces the strange effect of the same emotion in every one who meets the praisemaker. The physical being responds as quickly to praise as does the mind. Each cell is roused to a universal harmony and the body grows into a state of well being. The eyes brighten and sparkle, and the color comes into the cheeks. The voice assumes a new and ringing timbre and the step becomes lighter and the heart heats in unison with the spirit.

Praise harmonizes man with all that is good and praiseworthy. The effect of praise works both ways upon himself and also upon all who are near him. This is the outer expression of his inner joy and satisfaction with the universe. The most common things may be transformed by the action of praise. Flowers become more luxuriant and more beautiful when they are tended by those who love them.

To say "she, or he" has a talent for flowers or plants," or "Anything will grow for her," is to say that she loves them and has sympathy with them.

In the same way people who specialize in raising animals have success. Superficial people enslave their minds by depending upon fortune tellers, wizards and other prognosticators of fortunes and misfortunes.

The source of joy is within. real happiness comes thru this consciousness and not from without. Man is formed for wisdom, for happiness and for peace of mind. But it is in vain to seek it in external things. The eternal verities are not to be discovered in superficial things.

YOUTH DROWNS

A Croatian youth, Frank Kolovich, of Shamokin, Pa., who was visiting in Cleveland, last Sunday, drowned when a canoe in which he and two others were paddling was capsized and ground to pieces in a collision with the steamer City of Buffalo.

The accident occurred about 150 feet outside the Gordon Park breakwater. The canoe was churned into splinters by the steamers paddles.

Sport Sense

COMRADES TIE BUSINESS MEN

Strong Local Teams Stage Debate and Game Ends in Tie.

When the Waukegan Comrades tied the score in the ninth inning, the Tenth Street Business Men walked off the grounds thus ending the game. In the ninth inning the Business Men were leading, 9 to 6, with two men on base. Burks, the star hurler for the Comrades doubled to centerfield, two men scored on the hit. Burks than stole third, Palucius, thridbaseman for the Business Men, threw the ball away, thinking Burks was out. Burks, however, stole home tying the score. The Business Men argued that the ball was not in play, but the umpire failed to call time, when tying run was scored. The base umpire called the runner safe. The Comrades and most of the fans claim the umpire's decision was fair. The Business Men and the Comrades failed to agree, so the game was called, ending in a 9 to 9 deadlock.

Managers Petrovic and Ashmus have agreed to play this game off in the near future.

Comrades	A. R. H. E.
Archdale, 3b	5 0 3 0
Skoff, 2b	5 0 1 1
Pabst, ss	5 2 1 0
Kaires, c	5 1 0 1
Smith, p	5 2 2 2
Korenin, cf	5 1 2 0
Bartel, 1b	4 1 0 1
M. Pabst, lf	2 1 0 2
McKinney, rf.	2 0 2 0

Totals 43 9 12 7

Business Men	A. R. H. E.
Baker, p-ss	5 1 1 1
Palucius, 3b	5 0 0 2
W. Kaires, rf	5 2 1 0
Rules, 2b	5 1 2 0
Porteous, 1b	5 1 0 0
Kuzmickas, lf	5 1 2 0
Hendrix, cf-p	4 1 1 0
Weber, c	4 1 1 2
Cerk, p-cf	4 1 2 0

Totals 42 9 10 5

Comrades 000 020 043-9

Bus. Men 003 041 10*-9

Two-base hits — Archdale, Kuzmickas. Struck out—By Smith, 8; by Burks, 4; by Cerk 11; by Baker, 1. Base on balls —Off Smith, 1; off Burks, 3; off Cerk, 2; off Baker, 4; off Hendrix, 2.

John Petrovic,

Comrades S. S. C. U.

SOURCES OF FAILURE

Much of our failure can be traced to our steady adherence to the policy of doing what we like instead of what we really ought to do. Too bad that man isn't so built as to come always to right decisions, automatically, without the adventure of taking a chance or without hard thinking. But we aren't that way. Every day we have to take our intellectual and spiritual life in our hands, and make our decisions as well as we know how.

Hoping To Do

Most of us say: "I hope to do so and so." Here and there one says: "I have done and so-and-so." The "hope-to-doers" furnish a sleepy audience for the doer.

The activity of your lodge marks the quality of membership not the quantity.

Bare Facts

Washington Monument. A plan for providing a fitting memorial of the military and political services of Washington began during his lifetime. In 1783 Congress resolved to erect a marble monument, and Washington himself is said to have selected the site afterward adopted. No practical steps were taken, however, until the formation of the Washington National Monument Society in 1833, 34 years after Washington's death. Funds were raised by popular subscription and the society adopted a plan to provide a huge obelisk. The cornerstone was laid in 1848. By 1855 the shaft reached a height of 152 feet. Construction was then suspended for want of funds. Work was not resumed on it again until 1878 when Congress appropriated money for its completion, and the finished monument was dedicated February 2nd, 1885. The total cost was about \$1,300,000. It is a shaft of white marble rising 555 feet and five and one-eighth inches from the ground and is the highest work of masonry in the world.

What Is A Gadget? The slang word "gadget" is synonymous with "thingumbob" or "thingumabob." It is employed as a convenient name for anything novel or as a convenient substitute word when the speaker cannot recall the right name. "Gadget" originated among sailors and it is applied by them to all sorts of small tools and mechanical devices. When a sailor says "Give me that gadget" he may mean anything from a nail to a monkey-wrench. He generally employs the word only when the correct name of the article does not readily occur to him, just as a landsman might say "Give me that thingumbob." Two theories have been advanced to account for the origin of the word. Neither is supported by evidence. According to one, "gadget" is derived from French "gachette," diminutive of "gache," a catch or staple. The other derives it from "gadget" an obsolete Scotch word meaning gauge.

Life Of A Elephant. According to Major W. A. Smith, the age cycle of an elephant's life is very similar to that of human beings. "A youngster," writes Major Smith in a recent number of a wellknown magazine, "is put to light work at 16 and gains his full development at 25, and, though female may carry calves at 18, this is young. The animals are getting past work at 65, and although there are, I believe, instances of great life in elephant, our experience is that they seldom live beyond 75."

26-Foot Animal. In an address before the National Geographical Society, Roy Chapman Andrews recently described his last expedition into Central Asia. He brought back with him the fossils of the largest land animal of which science has record. This enormous creature was 16 feet tall, not including a huge neck towering 12 feet above the body. Its legs, Andrews said, resembled the pillars of a cathedral. Millions of years ago, before the Gobi desert became an arid waste, these mammoth mammals lived by eating the leaves of giant trees in that region.

GEORGE KOZJAK

Slovenian Janissary,
Fifteenth Century Story Of The Slovenian
Home-Life.

By JOSEPH JURČIČ

English Version By John Movern

(Continued)

The first thing the janissary asked of the gypsy (because he could not speak with the monk, for he did not know his language) was whether or not he knew where was that father about whom he had been talking so frequently.

"Of course I know him; he is not far from here," replied the gypsy. Then said to Marcus, "I've got him going all right."

"And how have you learned all about that?" asked the janissary.

"My friend," said the gypsy, "I was present and was the one who placed the lad upon the horse's back and took him to Turkey. Since then I have seen him quite frequently, and I still know him well."

"Do you mean to say that you know him?" exclaimed the janissary rising to his feet and then sitting down again, as a man would do who became mentally deranged.

"I know him," said the gypsy quietly, as if he was saying something usual. "I know that you are the very same person whom I took with me to Turkey."

The janissary fierce enough in battle, got up, his face flushing.

"My man — if you are telling the truth — I pray, tell me where my father is?" he said.

Twisting his mouth in a peculiar expression, the gypsy took his knife and laughing, cut the ropes on the janissary's hands. "Undoubtedly this George Kozjak is a more handsome man than the one that was galloping with me to Turkey," he said gesturing to old Marcus.

"My son!" exclaimed old Marcus. The wall between the two hearts now fell apart; the father and his son were leaning upon each other's bosom and sobbing with joy.

At one time the word "son" had not been strange to the ear and the heart of this son, but the word had never come to his ears since he had been under the Turkish yoke.

Old Marcus would have liked to ask his newly restored son a great many things, but for the time being he had to satisfy himself mostly with being able to look upon the one for whom he had been waiting in vain for so long. Whenever he and his son wished to speak to each other, the gypsy acted as an interpreter.

It was not very difficult now to get out of the cloister. George Kozjak, ex-commander of the janissary forces, could easily deceive his former comrades by saying to them: "The people in the cloister have surrendered to me on the condition that they be permitted to leave the monastery and go away unmolested, and in turn, they will release me and my three comrades and surrendered the monastery to the Turks." The janissaries agreed to these terms, just to get back their brave commander. They thought, however, that the agreement with the Christians need not be binding so far as their part of it was concerned; but having seen that their commander himself was willing to take their enemies to a safe place, they did not interfere with the little company of Christians as they rode through the midst of the Turkish camps, taking with them all the precious things and wealth belonging to the monastery. Even when the commander declared that he would in person escort the Christians up to the Castle Kozjak and thus fully carry out his agreement, no one of the janissaries dared to object, though they all thought it strange. A large force of his soldiers wanted to escort him as his body-guard, to enforce the agreement with the Christians, if necessary, so that the latter might not again hold the commander prisoner. But he refused, saying that it was not necessary to have a large force for that purpose; and he took only a few men with him.

This small company of soldiers soon returned and informed the janissaries that their commander had deserted them and had gone over to the Christians into the Castle Kozjak. This news so enraged the Turks that they set the huge monastery afire, totally destroying the cloister building and the church. They would have liked to take vengeance upon the traitor, as they called their ex-commander; but they realized how dangerous their former chief would be to them if he should join the native forces, and therefore they left the place and went forward following the main Turkish army.

On their way to the castle, the Christians sent the gypsy and two other servants ahead to the Castle Kozjak to deliver to the people there a happy message; namely, that the young George Kozjak, the true and legitimate ruler, was on his way to the Castle. In addition, Marcus also gave the gypsy and the two servants a special message to be delivered to Peter Kozjak personally, if he had already arrived at the Castle, that he need not fear in the least as the wrong he had perpetrated had already been forgiven and forgotten.

When the inhabitants in the Castle heard the happy news, great joy prevailed among them all, especially among the older servants.

Had God struck Peter with His mighty lightning from a clear sky, the miscreant would not have been more excited than he was when he learned that his brother, who had lived in the cloister, and his son, whom he had sold to Turkey, were now on their way home to the Castle, and that his crime had become known publicly, so that he could no longer live among the people. However, Peter did not hear the last sentence uttered by the servants, namely, that the wrong he had done to Marcus had been forgiven and forgotten, as Marcus had said; for the servants, who were full of joy, did not know what they were talking about.

"Everything is lost! — Everything is lost!" exclaimed Peter, crying in so strange a tone of voice that he caused everybody who heard him to be frightened. "I am lost for eternity!" said Peter, running out of the Castle; and no one followed him to see where he was going.

(To be continued)

IZ URADA GL. TAJNIKA

PREMEMBE V ČLAN-STVU ZA MESEČ JUNIJ, 1929.
MEMBERSHIP CHANGES FOR JUNE, 1929.

Odrasli oddelek—Adult Dept.

Dr. št. 1.—Prestopili k dr. št.

141: John Judnich 21158, John

Judnich, Jr. 26339, Anna Jud-

nich 27735. Prestopil k dr. št.

44: Valentine Jagodic 19537.

Dr. št. 2.—Prestopili: Frank

Košir, 30052, John Gradiser,

30051. Suspendirana: Anna Se-

kula 28073. Premenil zava-

rovalnino iz \$1500 na \$1000: John

Hutar 407.

Dr. št. 3.—Prestopil: Matt

Bilhauer 30053. Suspendirana:

Terezija Knafelc 24565.

Dr. št. 4.—Prestopil: Law-

rence Klemencic B337.

Dr. št. 5.—Suspendiran: Ja-

cob Stephan 19116.

Dr. št. 6.—Prestopil: John

Vidrick 30054. Odstopila: Ag-

nes Balant 25805.

Dr. št. 9.—Prestopili: John

Kobe 30056, Anton Murn 30055.

Dr. št. 12.—Prestopil: Peter

Frzop 30057. Umrla: Mary Mu-

sko 8422.

Dr. št. 13.—Prestopil: John

Verbanic 30058. Suspendirani:

Tomas Rudar 17980, Franciška

Rudar 17982. Prestopila k dr.

št. 55: Mary Kolenc 11075.

Dr. št. 15.—Prestopili: Anna

Sterk 30060, John Sterk 30059,

Stephania Brayda B338.

Dr. št. 16.—Suspendirani:

Joe Becaj 12324, Mary Becaj

15583, John Cerjak 1196, Ag-

nes Cerjak 8544.

Dr. št. 20.—Suspendiran:

John Kosec 19880. Premenil za-

varovalnino iz \$1000 na \$500:

Frank Malnar 24644.

Dr. št. 21.—Prestopil: John

Major 30061. Suspendiran: Ge-

orge Radovich 19432. Zopet

sprejeta: Anna Majers 26772.

Dr. št. 22.—Prestopil: George

Fajdich 30062. Umrl: Nikolas

Jakovich 7144.

Dr. št. 25.—Prestopili: Fran-

ces Govze B339, Louis Stefa-

nich 30063. Suspendirani:

Frank Garvas 19528, Frank Pe-

trovic, 12318. Umrl: Mike Bu-

tala 1665.

Dr. št. 26.—Zopet sprejeti:

Martin Mayers, 29708; Jennie

Mayers 29709, Louis Skerlong

25146. Suspendirani: Nick

Petkovich, 27594; Rade Rajno-

vich, 25495 Sophie Rajnovich

25510, Mary Vujnovich 29809.

Dr. št. 30.—Prestopil: Anton

Samsa 30064. Prestopil k dr. št.

37: Anton Pierce 23316.

Dr. št. 33.—Prestopili: John

A. Caesar 30065, Frank Obarch

30066.

Dr. št. 35.—Suspendiran:

Frank Knap 25511. Prestopil k

dr. št. 198: Mike Pugelj, 24255.

Prestopili k dr. št. 135: Frank

Zorman 29504, Louis Zorman

29505.

Dr. št. 36.—Zopet sprejeti:

Joseph Modic 23707. Suspendi-

ran: Matt Krebel 22473. Umrl:

Ignatz Spendal, 1253.

Dr. št. 37.—Prestopili: Anna

Mlacek B340, John Sustarsic

30067. Louis Kovach 30068. Zo-

pet sprejeti: John Tome 18856,

John Sestan 24035. Suspendira-

ni: Anton Cvetko 25177; Agnes

Kos 9381, Frances Leskovec

14110, Anna Zallar 29586, John

Leskovec 2792, Marko Volcan-

sek 20599, Anton Zallar 27933.

Dr. št. 41.—Prestopil: Antho-

ny Jurjavcic 30069.

Dr. št. 44.—Prestopil: Tho-

mas Podnar 30070. Umrla: An-

na Lintol 9612.

Dr. št. 45.—Prestopili: Frank

Velikan 30071, Anna Rolih

30072. Prestopili k dr. št. 194:

Josephine Mausar 29589, Anna

Mausar 27911. Premenil zava-

rovalnino iz \$500 na \$1000:

Alouis Kozlevcar 6015, Mary

Kozlevcar 17458.

Dr. št. 53.—Prestopil: Paul

Osredkar B341.

Dr. št. 54.—Zopet sprejet:

John Bukovac 11467. Umrla:

Mary Lousin 8114.

Dr. št. 55.—Prestopil: John

Sustersic 30075.

Dr. št. 57.—Suspendirana:

Cecelia Collins 24301. Premenil

zavarovalnino iz \$1500 na \$500:

Paul Kosica 15453.

Dr. št. 58.—Suspendirani:

Frank Kostelic B76, John Ko-

stelic 1832, John Kostelic, Jr.

25191, Frances Kastelc 10718,

Joseph Brezich 18321, Louis

Sasich 9985, Mary Kastelc

28924. Prestopili k dr. št. 141:

Jacob Vertin 11284, Katie Ver-

tin 20998, Frances Vertin 26818.

Dr. št. 64.—Prestopil: Char-

les Ozanich 30076.

Dr. št. 66.—Prestopila: Fran-

ces Sukle 30077.

Dr. št. 70.—Prestopila: Rose

D. Dogan, 30078. Zopet spreje-

ti: Anna Begel, 20587; Rudolph

Spolar 28674.

Dr. št. 71.—Prestopili: Anton

Krall 30080, Victoria Champa

30079. Suspendirani: Ignac

Fortuna 14930, Jake Hribar

13471, Mary Kontelj 24017,

John Kumel 6452, John Kumel

28274, Frank Mohorcic 22024.

James Perrot 20191, Joe Peru-

sek 11400, Charles Smrdelj

20847, Jake Treck 6839, John

Velkovich 17502, Anton Sluga

26589. Premenil zavarovalnino:

iz \$250 na \$500: Anton Rojc

23133.

Dr. št. 75.—Prestopila: Julia

Milavec 30081.

Dr. št. 78.—Prestopil: Adolph

Loushine 30082.

Dr. št. 81.—Prestopil: Wil-

liam J. Ahacic 30083. Suspendi-

ran: Louis Rudman 29593.

Dr. št. 82.—Prestopil: Frank

Blasich 30084. Premenil zava-

rovalnino iz \$1000 na \$250: Va-

lentine Kalisnik 20876.

Dr. št. 83.—Zopet sprejet:

Bozo Zivkovich 25470.

Dr. št. 84.—Zopet sprejeti:

Tony Perusek 27023, John Pe-

rusek 27024.

Dr. št. 87.—Zopet sprejet:

Mihael Grabrjan 12750. Suspendi-

ran: Louis Gorjanc 11892.

Prestopil k dr. št. 144: Ivan

Daus 28319.

Dr. št. 88.—Suspendiran:

Charles Zadnik 28545.

Dr. št. 90.—Suspendirani:

John Markovich 26124, John

Hergula 29516, Joseph Paulin

23567.

Dr. št. 92.—Suspendirani:

Amalia Koren 26904, Amalia

Koren 27242. Umrl: Louis Slej-

ko 12065.

Dr. št. 94.—Prestopil: John

Sedej 30085.

Dr. št. 103.—Zopet sprejete:

Josephine Juratovac 26369,

Louise Roberts 24753. Suspendi-

ran: Mary Simenc 22741,

Frances Osretkar 22989, Louise

Brezar 25932.

Dr. št. 104.—Zopet sprejet:

John Bradach 23735. Prestopil

k dr. št. 94: Stefan Valencic

22063. Prestopil k dr. št. 92:

Louis Baucer 23159.

Dr. št. 105.—Prestopili: Mar-

ko Mastela 30088, Katarina Ma-

stela 30086, Blaz Sare 30087,

Paul Wertin 30089. Suspendi-

ran: Joseph Stukel 27696.

Dr. št. 106.—Prestopile: Mol-

ly Puntar 30090, Annie Puntar

30091. Zopet sprejeti: George

Berline 27275, Jennie Berline

27276.

Dr. št. 107.—Zopet sprejet:

Math Plesha 29157.

Dr. št. 108.—Suspendirani: Ma-

ry Selak 29640, Pete Madush

26522, Anna Madush 26531. Od-

stopil: Jacob Kstine 19621.

Dr. št. 109.—Prestopila: Ma-

ry Hren B342.

Dr. št. 110.—Prestopili k dr.

št. 2: Alex Kosir 15255, Alex

Kosir 27326, Alojzija Kosir

16301.

Dr. št. 112.—Prestopili: Vin-

cent Martincic 30092, Mary Ma-

rolt 30093.

Dr. št. 114.—Prestopil: Jo-

seph Startz, 30094. Zopet spre-

jet: Matt Spreitzer 18172. Pre-

menil zavarovalnino iz \$500 na

\$1000: George Popovich 28709.

Dr. št. 116.—Prestopila: Jo-

sephine Jenko 30095.

Dr. št. 117.—Prestopila: An-

gela Rotar 30096.

Dr. št. 120.—Suspendirana:

Mary Anzich 22359.

Dr. št. 122.—Prestopil: Nick

Pavich, 30097. Suspendirani:

Joseph Verhovsek 20480, Andy

Odrehovsky 27807. Prestopila

k dr. št. 137: Mary Rosman

25453. Prestopili k dr. št. 37:

Anton Glavan 24168, Frank

Krivec, 19083, Frank Krivec,

29294.

Dr. št. 124.—Suspendiran:

Frank Livek 16923.

Dr. št. 125.—Prestopil: Igna-

cio Juretig 30098. Prestopil k

IZ URADA GL. TAJNIKA
(Nadaljevanje iz 4. strani)

18.99	
207.56	58.00
38.70	
64.23	
53.66	
143.18	39.00
84.06	12.00
110.78	
25.97	22.00
201.49	
41.16	
79.20	
110.46	15.00
94.97	31.00
92.50	40.00
86.86	
75.22	18.00
52.51	
303.72	70.00
66.35	28.00
83.23	
160.83	60.00
68.52	
201.36	26.00
40.89	13.50
44.64	34.00
44.57	
94.12	
79.71	80.00
103.40	
65.07	18.00
67.70	
42.72	
119.65	115.00
61.23	
60.92	
57.77	13.00
33.98	
67.56	
33.20	
58.00	
453.83	633.00
72.72	1,053.00
69.82	
549.88	
168.54	
382.93	
92.14	
77.47	
77.89	
94.65	
Skupaj: \$22,783.67	\$25,334.88
Joseph Pishler, gl. tajnik.	
SKUPNOST MED DRUŠTVI IN JEDNOTO ZA MESEČ JUNIJ, 1929.	
Mladinski Oddelek.	
450.00	
26.85	
8.85	
11.85	
4.80	
3.45	
3.15	
.45	
Skupaj: \$59.40	\$498.00
Joseph Pishler, gl. tajnik.	
OVOPRISTOP- MLADINSKE- CLANOV ZA JUNIJ.	
new members for Department for June.	
Dr. št. 16. — Draga Solie	
Dr. št. 27. — William Roitz	
Dr. št. 33. — Edward A. Fia-	
Dr. št. 36. — Annie Kobal	
Dr. št. 45. — Geno Florjancig	
Dr. št. 47. — John Medle 10993, Jo-	
Dr. št. 47. — Elizabeth Ob-	
Dr. št. 64. — Josephine C.	
Dr. št. 66. — Margaret Oza-	
Dr. št. 76. — John Papez	
Dr. št. 76. — John Papez 10999, Ma-	
Dr. št. 1001. — William E. Pa-	
Dr. št. 105. — Frank C. Jak-	
Dr. št. 106. — Edward Krnel	
Dr. št. 111. — Anton Hren	
Dr. št. 114. — Mary Hren 11005.	
Dr. št. 114. — William Kap-	
Dr. št. 198. — Amalija Jur-	
Dr. št. 11007. — Joseph Pishler, gl. tajnik.	

AMERICAN JUGOSLAV
ASSOCIATION OF
MINNESOTA
INFORMACIJSKI URAD

(V tej koloni bodo od časa do časa priobčane razne informacije, katere morejo služiti v korist Jugoslovanom v Zedinjenih državah sploh, posebno pa rojakom v Minnesoti).

Urejuje: John Movern, tajnik
A. J. Z. v Minnesoti.

BULLETIN ŠT. 4.

Opomba: Sledeče poročilo o številu jugoslovanskega prebivalstva v mestu Buhl, Minn., je od Buhl Ameriškega Jugoslovanskega kluba, št. 4, A. J. Z. v Minnesoti.

Število jugoslovanskih družin v mestu Buhl, Minn., in njihov jugoslovanska narodnost je kot sledi:

A) Slovenske družine 31

B) Hrvatske družine 51

C) Srbske družine 15

Skupaj 97 družin

Skupno število Jugoslovanov v mestu Buhl, Minnesota, je 593, ki se dele po njih jugoslovanski narodnosti, kot sledi:

I) Slovenci:

a) Moški 82

b) Ženske 70 152

II) Hrvati:

a) Moški 170

b) Ženske 160 330

III.) Srbi:

a) Moški 63

b) Ženske 48 111

Skupaj 593

Jugoslovani nad 21. letom starosti:

SLOVENC:

a) Moški 36

b) Ženske 32 68

HRVATI:

a) Moški 68

b) Ženske 38 106

SRBI:

a) Moški 22

b) Ženske 14 36

Skupaj 210

Jugoslovani pod 21. letom starosti:

SLOVENC:

a) Moški 46

b) Ženske 38 84

HRVATI:

a) Moški 102

b) Ženske 122 224

SRBI:

a) Moški 41

b) Ženske 34 75

Skupaj 384

Jugoslovani, ameriški državljani:

SLOVENC:

Hrvati 56

Srbi 40

Skupaj 102

Jugoslovani, ki imajo prve ameriške papirje:

Slovenci 5

Hrvati 18

Srbi 9

Skupaj 32

Jugoslovani, ki nimajo nobene-
ga ameriškega papirja (Aliens)

Slovenci 7

Hrvati 48

Srbi 21

Skupaj 76

REKAPITULACIJA
Jugoslovani in njih
državljanstvo:

SLOVENC:

a) Ameriški državljani 56

b) Oni, ki imajo prvi papir 5

c) Oni, ki nimajo papirjev 7

d) Otroci pod 21. letom 84

Skupaj 152

HRVATI:

a) Ameriški državljani 40

b) Oni, ki imajo prvi papir 18

c) Oni, ki nimajo papirjev 48

d) Otroci pod 21. letom 224

Skupaj 330

SRBI:

a) Ameriški državljani 6

b) Oni, imajo prvi papir 21

c) Oni, ki nimajo papirjev 75

d) Otroci pod 21. letom 111

Skupaj 213

Iz predloženega poročila je razvidno, da izmed 210 polno-
letnih Jugoslovanov v mestu
Buhl, Minn., jih je samo 102,
ki imajo volilno pravico.

DOPISI

Delmont, Pa.

Društvo sv. Pavla, št. 116 JSKJ priredi na večer 27. julija veselico v Slovenski dvorani v White Valley. Veselica se prične ob sedmi uri zvečer. Dolžnost vsakega društvenega člana je, da se te veselice udeleži, da bo tembolji uspeh za društveno blaginjo. Vstopni-
na je prosta za člane tega društva, za ostale udeležence pa po 50 centov za moške in po 25 centov za ženske.

Odbor prijazno vabi vse članstvo našega društva, so-
sedna bratska društva in sploh vse jugoslovansko občinstvo v tej okolici, da se udeleži te ve-
selice. Veselični odbor bo skrbel za dobro godbo in vse-
stransko dobro postrežbo. —
Za društvo št. 116 J. S. K. Jednote:
Alexander Skerlj, tajnik.

Ely, Minn.

Društvo Sv. Srca Jezusa, št. 2 JSKJ je na svoji redni me-
sečni seji dne 14. julija vzelo v pretes iniciativni predlog društva sv. Antona, št. 108 JSKJ v Youngstown, O., kateri se tiče bolniške podpore, člena 36, točke 2. Po daljšem raz-
motrivanju je bilo sklenjeno, da naše društvo omenjene ini-
ciative NE PODPIRA. To iz-
razloga, kar že po sedanjih pravilih, z odbitkom prvih treh dni bolniške podpore, redni mesečni assement ne zadostuje v pokritje izplačil. Dokaz-
za to je izredni assement v dvadrolarski sklad bolniške podpore. Po našem mnenju bi bilo pravilno, da bi si naprej zbrali primerno rezervo v bol-
niškem skladu, potem šele bi smeli misliti na daljše bolniške podpore. — Za društvo št. 2 J. S. K. Jednote:
Louis Perušek, tajnik.

Indianapolis, Ind.

VABILO NA PIKNIK, ka-
terege priredita skupno druš-
tvo Sloga, št. 166 in društvo Samaritan, št. 194 JSKJ v ne-
deljo 28. julija na farmi Mrs. Mary Mervar. — Omenjeni društvi vljudo vabita poseb-
no člane društva sv. Jožefa, št. 45 JSKJ, kakor tudi vse ostalo slovensko občinstvo v tem mestu; da na dan 28. julija pohiti na Mervarjevo far-
mo, se začasno reši mestnega pra-
hu in vročine in se zabava v dobri družbi. Vsak je lahko zagotovljen, da bo v vseh ozi-
rih dobro postrežen, ker na razpolago nam bodo vsako-
vrstne dobrote. Angleško po-
slujoče društvo Samaritan, št. 194 JSKJ pa bo še posebej skrbelo, da ne bo manjkalo šale in različnih zabav. Rojaki v tem mestu in okolici, naj to-
rej nedeljo 28. julija odločijo za poset našega piknika. Na prostor piknika in nazaj bo vo-
zil "truck" brezplačno. Tisti rojaki pa, ki imajo svoje avto-
mobile, so prošeni, da pripelje-
jo seboj kar največ svojih pri-
jateljev. Rojaki, članstvo dru-
stev 166 in 194 JSKJ bo znalo vpoštevati in ceniti vašo naklonjenost, katero boste po-
kazali z udeležitvijo na pik-
niku!

Za izletni odbor:

Frank Zonta.

S pota.

Gorje človeku ako je sam, kajti če pade, nima nikogar, da bi ga vzdignil. Tako ali podobno pravi neki stari pre-
govor. Jaz se glede osamlje-
nosti ne morem pritožiti, ker sem dosti v družbi, včasih pa moje sedanje razmere še pre-
več. Grem v bolnišnico, pa najdem vedno enega ali dru-
gega znanca. Z dobrim uspe-
hom je prestal v bolnišnici v Duluthu težko operacijo rojak Simon Marolt iz Ely-ja, član JSKJ. V isti bolnišnici se že več tednov nahaja po prestani operaciji sestra šme, tudi čla-

nica JSKJ. Tam se nahaja tudi ga. Burgar, vzgojena na Ely od obče znane Kovalove družine; v bolnišnici si zdravi slomljeno nogo. Ta rojakinja je po narodnosti Slovakinja, pa bi jo morali slišati kako lepo slovensko govori. Zrastla je med Slovenci in se pričela slovenščine, kot je bila želja starišev. Sploh se zelo lahko razumejo med seboj Slovenci in Slovaki. Naj se mi oprostijo, da sedaj v času veselice in piknikov pišem o bolnišnicah in bolnikih. Pa je že tako, kajti brez revežev in bolnikov menda ne bo nikoli na svetu. Na Duluth Clinic prihaja mno-
go bolnikov od različnih strani. Ta klinika, ki stoji le par blokov od poslopja okrajnega sodišča, je bila zgrajena pred par leti in je v vseh oziirih mo-
derno urejena in opremljena. Tam dobi vsak dobro postrežbo, pa naj pride bogato oblečen, ali pa v bornih delavskih cunjah. Ko sem nekoč gledal te množice bolnikov od blizu in daleč, sem omenil proti enemu zdravniku, da se mi zdi, kot bi bil ves svet bolan. Zdravnik se je na opazko nam-
ehnil in pripomnil, da je na kliniki mnogo zdravnikov, to-
da zaposleni so podnevi in ponoči.

Prej omenjeni bolniki se na-
hajajo v St. Mary's bolnišnici, katero večkrat obiščem. Ome-
niti moram, da vlada v bolniš-
nici največja snaga in vljudo-
nost, pa tudi hrane je dovolj in dobre za vsakega bolnika, ki jo more uživati. Včasih grem tudi v St. Louis County bolniš-
nico, kjer se nahaja tudi kak-
šnega pol ducata Slovencev. Med temi je tudi neki 81-letni član JSKJ. O J. S. K. Jedno-
te se je zelo pohvalno izrazil. Ker organizacija že več let plačuje assement za njega. V bolnišnici sem tudi obiskal ro-
jaka A. Jurkoviča iz Lovek pri Reki. Prišel je bil zdravja iskat iz Ontangon, Mich. (bli-
zu Calumeta). Zdravniki so pronašli, da ima raka. Prosil je za nekaj jabolč, češ, ko bo te dobil, bo hitro zdrav. Dobil je to in še sladoleda katerega si je zaželel, in je po par urah res za večno ozdravil, v družbi svojcev, ki so ga bili prišli obiskati.

Po železnem okrožju Minne-
sote so se zadnje čase vršile volitve v razne šolske odbore in med imeni kandidatov je bi-
lo precej slovenskih imen. Nekateri so bili izvoljeni, dru-
gi ne. Toda prav je, da se ro-
jaki zanimajo za javno živ-
ljenje, kajti zmognih ljudi za različne urade je dovolj med njimi. Nič zato, če eden ali drugi ni izvoljen prvič, kajti prilik bo še več. Čim več naših ljudi bo v javnih uradih, temvečji ugled bomo uživali Slovenci med drugorodci in tem lažje bo na en ali drugi način pomagati kakšnemu rojaku v potrebi.

Vreme smo imeli tu v Min-
nesoti do zadnjega časa prav prijetno hladno, toda zdaj je pritisnila poletna vročina. —
Pozdrav!

Matija Pogorelec.

Chisholm, Minn.

Tem potom se lepo zahvalju-
jem sobratom in sosestram, sorodnikom in prijateljem, ki so mi priredili tako zabavno surprise party. Prijetno sem bila iznenadena nad dokazom iskrenega prijateljstva napram meni in moji družini. Dan 14. julija bo ostal za vedno zapi-
san med našimi lepimi spomini. Vsem najlepša hvala, posebno pa Mrs. Strle, Mrs. Podlogar, Mrs. Okoren, Mrs. Fink in Mrs. Vadnov, ki so se toliko trudile s pripravami za zabavo. Bilo je v resnici lepo in veselo, tako da se družba kar ločiti ni mogla. — Sestrski pozdrav!

Maggie Janežič,

blag. dr. Danica, št. 150 JSKJ.

Enumclaw, Wash.

Le redko se kaj sliši iz te farmerske naselbine, če tudi nas je precejšno število Slo-
vencev tukaj, in eden ali drugi nas lahko obsodi, da smo za-
spanci. Morebiti smo res ne-
koliko leni za pisavo, toda vpoštevati je treba tudi raz-
mere, kajti farmerji v poletnem času delamo, kolikor dan do-
pušča. Medsebojno živimo v dosti lepi harmoniji, četudi smo različnega mišljenja in prepri-
čanja.

Dne 7. julija smo bili prire-
dili nekaj vseslovenski dan. To ne zaradi pričakovanja kakšnega dobička, ampak za-
to, da bi se v tej okolici živeči Slovani malo bolj izpoznali med seboj in da bi začeli skupno delovati. Ako bi mi tukaj-
šni Slovani večkrat prirejali skupne shode in pri vsaki možni priliki pokazali našo voljo za skupno delovanje, bi ne-
dvomno to ugodno vplivalo tudi na Slovence v Evropi, da bi se malo bolj bratsko obna-
šali medsebojno in se sploh prijazneje gledali. No, kma-
lu bi zašel predaleč. Poročati sem se namenil o vsesloven-
skem dnevu 7. julija, ki je bil nekaj shod in piknik skupaj. Obnesel se je nepričakovano dobro. Že ob deseti uri dopol-
dne je bila zbrana velika mno-
žica ljudstva pred dansko dvo-
rano, katero smo bili najeli za zbirališče. Slovenska dvorana se namreč nahaja dve milji iz mesta v sredini slovenske far-
merske naselbine. Slišali so se razni slovenski jeziki, a vsa-
kemu udeležencu se je moglo čitati veselje na obrazu in po-
nimanje za prireditev. O po-
lu enajstih smo z godbo na čelu odkorakali po mestu. Za godbo je korakala mladina. Nato žene in dekleta v narod-
nih nošah, za njimi pa društva z zastavami. Zastopana so bila skoro vsa slovenska in hr-
vatska društva iz države Wash-
ington. Gledalci, ki so stali ob straneh, se kar načuditi ni-
so mogli, da smo Slovani zmog-
li napraviti tak odhod. Po pa-
radi smo se odpravili na dve in pol milji oddaljen prostor (Farmer's Picnic Ground), kjer so se vršile razne tekme in druge zabave. Nastopili so tudi razni govorniki. Prvi je govoril George Gue, ki sicer ni Slovan, ampak po rodu Irec, ki pa pozna zgodovino in se-
danje razmere v Jugoslaviji bolje kot marsikateri rojen Jugoslovian. Predstavil nas je svetu kot vzoren, pošten in pri-
den narod, ki je vrleden vpošte-
vanja. Povedal je, da smo gle-
de civilizacije Jugoslovani ena-
kovrstni z drugimi večjimi na-
rodi.

Za njim je govoril čehoslo-
vaški konzul iz Seattle, Wash., ki nas je navduševal, da več-
krat prirejamo take shode, ker s tem dobimo ugled med dru-
gimi narodi, ob enem pa se medsebojno bolje izpoznamo. Zadnji pa je govoril George Lisac iz Tacome, Wash. On je govoril o delavskih razmerah in kako je potrebno, da se de-
lavstvo tesneje združi in zdru-
ženo nastopi proti svojim izko-
riševalcem. S pravimi doma-
čimi zabavami smo končno za-
ključili lepi dan.

Tem potom naj bo izrečena javna zahvala tistim, ki so pri-
pomogli, da se je vseslovenski dan tako lepo završil, vsem po-
sameznim udeležencem shoda, posebno pa še društvom, ki so se ga udeležila z zastavami, kar je slavnost nedvomno po-
večalo. Vsak naj vzame na znanje, če je na en ali drugi način kaj pripomogel k lepi slavnosti ali če se je iste le ude-
ležil, da se ta zahvala tudi nje-
ga tiče. Ako bi hotel vsa ime-
na navajati, bi vzelo preveč časa in prostora.

Apeliram na vse Slovence v državi Washington, že sedaj, da se gotovo udeležijo, ako v dogledni bodočnosti zopet kaj podobnega priredimo. Take

Miroslav Hirtz:

ZADNJI OBJEM
(Konec.)

Nu, solnce, zlato solnce je kmalu zvabilo prepirljivi lisičji rod iz temnega podzemlja. Zadnji je prispel ranjeni ljubljene-
lice-matere, ki mu je lizala krvavo uho. Kakšna neskončna materina ljubezen! Tisti hip se mi je vsaj videlo, da ji ni gle-
dala iz oči znana tatinska pre-
metenost, podlost in lokavost. In ne vem, kaj ji je iznenada šinilo v glavo: togotno je sko-
čila pokonci in je jela s šapami tepsti in z zobmi gristi ostale mladiče. Bil sem osupnjen: mar je to kazeno za rane, ki so jih prizadejali njenemu ljubljencu?

Nu, evo ga, oče lisičjak se je vrnil iz goščave. Nekaj me je prišlo za srce. Ali naj zares skalim to idilično soglasje srečnega rodbinskega življenja in zlasti še po takem prizoru? Kaj storiti? Moram! Za danes bom prizanesel materi, mi je šepeta-
lo v duši, a šepetala so tudi ti-
sta le siva okostja, tiste posuše-
ne srnje noge... Zdaj ali nik-
dar!

In strel je odmeval v daljni gori in se izgubljal nekje za br-
dom. Lisičjak je obležal pri tej priči brezčuten, mrtev... Malč-
ke je neznani jim zvok pregнал v luknje, medtem ko se je lisič-
sa s sigurnim skokom rešila v go-
ščavo.

Se nisem hotel zapustiti skri-
vališča. Sicer sem vedel, da se stara danes ne bo več vrnila, vendar se mi je zdelo prav tako sigurno, da bo lisičja otročad-
kakor je že navada — najdelj čez četrto do pol ure zvedavo po-
kukala iz lukenj. Že kajkrat se je bilo zgodilo, da so nenasični požeruhi pred lovčevimi očmi neusmiljeno razčetrverili in po-
žrli pred brlogom ubitega rodi-
telja. Lovsko slovstvo beleži ob-
ilo takih primerov sinovske hva-
ležnosti. Prav zaradi tega sem sklenil, da še nekaj časa potr-
pim.

Stoprav čez uro potrpežljive-
ga čakanja sem spoznal, da se dobro prevdarjeni računi ne ujemajo. Zaman je ves trud! Nobena rdeča glavica z zelen-
kastosivimi očesci ni hotela po-
kukati iz tistih temnih, črnih lu-
kenj. In vendar je bil zunaj nji-
hov paradiz, topli, zlati, očaru-
joči solnčni žarki...

V bližnji goščavi je mati ve-
nomer lajala, tulila in cvila. In nehoti se mi je vsilila misel, da nemara ta drobna neizkušena bitja razumejo glasove njenega grla! Toda — saj niso bila še nikdar v nevarnosti niti so kdaj čula puškin pok; sploh še ne vedo, da obstoji na svetu sovraž-
nik! Odkod in zakaj tolikšna opreznost? Kdo neki je te ta-
tinske paglavce naučil, kaj po-
meni tisto drhteče, otožno za-
tegnjeno lajanje njihove mate-
re? Ali zares zgolj "tisto", kar znanost imenuje slep, brezzave-
sten, živalski nagon, ali pa kaj višjega, kar si lasti človek edi-
nole zase?

Takoj prihodnjega dne po-
polodne je stari Martin izpustil izkušeno psico Mirjano in smo skupaj krenili na Ptičji breg, da bi izkopali lisičce. Če bomo imeli kaj sreče, bo tudi stara naš plen.

Brž ko smo prispeli pred br-
log, da logar psiči ukaz. Mirja-
na šine z dvim skokom v naj-
širšo luknjo in hajd pod zem-
ljo. Midva napeto čakava, kaj se bo zgodilo. Zdaj pa zdaj bo zalajala, da nama pove, kje je treba zasadiati lopato in začeti mučno delo. Minejo dve tri, pa tudi štiri minute in še nič. Na-
posled poluka psica iz luknje in pogleda zdaj mene zdaj svojega gospodarja, kakor da bi hotela

prireditve nam služijo v med-
sebojno izpoznavanje, ob enem pa pripomorejo k ugledu na-
šega naroda med drugorodci. — Pozdrav vsem rojakom ši-
rom Unije!

Matt Petchnick,

R. 1, Box 115, Enumclaw, Wash.

reči

POTRESNA POVEST

Spisal Franjo Maselj-Podlimbarski

(Nadaljevanje)

III.

Prvo, kar je na tem božjem svetu zagledal, je bila njegova Jera, ki je hitela mimo njega s škafom po vodo. Gledal je nekaj časa za njo, pa svojih misli ni pripojil k njej, ampak k tolarjem, ker se mu je sanjalo o srebrnem denarju, da ga nese polno vrečo po semnju in da kupuje junce, kakršnih še ni videl. Že je bil izlekel srebrnjak iz žepa, da bi ga nekaterikrat vrgel ob mizo in bi prisluškoval, kakšen cvenk gre od njega, ko zasliši zdolaj pri kozolecu Cijazovko klicati na pomaganje. Dvignil se je s klopi ter hitel preko trate. Z druge strani je prispelo ženi na pomoč četrto oseb, gredočih iz cerkve, namreč sin Tone, hči Lenka, berač Devs pa vaški tesar Krulčev Peter. Vsi so obsuli Cijazovko. Deloma v smeju, deloma v strahu je pripovedovala žena, kako je padlo Bog ve odkod, najbrž pa z neba nekaj belega pred njo v mejo in se ji krkljalo pod krilo, kako jo je ob tem pogledu zgrozilo, tako da ji je v tisti slabosti ušel škaf z glave. Ko pa je obležala stvar pod mejo, je spoznala, da ji je svetel tolar napravil takšen strah. In nikjer ni bilo človeka, ki bi ji bil pomagal! Navzoč so ob tem pripovedovanju strmeli v tolar, ki se je svetil in travi. "Čudno je to, da se taka stvar krklja človeku pod noge!" je dejal berač Devs ter se okorno sklonil, iztegnil roko in pobral denar.

Pa Cijazovec ga je ustavil, rekoč: "Pobirati jih smeš; ker pa padajo na moji zemlji, odšteti jih moraš meni." Devs je potopil glavo v bridke misli ter podal Cijazovcu tolar.

"Odkod se res jemljejo!" je moljkal gospodar, kakor bi govoril sam s seboj in tehtaje denar v roki. "Marsikaj posebnega se sliši na svetu, kaj takega pa nikdar ne. Poprej je pa na Janč ka padel eden."

Ta besede so močno presenetile navzoče.

"Jaz se pa nič nisem ustrašil, mama!" se je oglasil Janček, ki je prinesel svitek, ki je bil Cijazovski s škafom vred zdrknil z glave. "Kar takole mi je tunknil ob klobuk — tunk — pa na ramo, pa na tla."

"Jaz sem pa tudi enega našel poprej, ko sem šel v cerkev; tukaj pod kapom je ležal. Pa sem mislil, da ga je kdo izgubil," je rekel Tone in pokazal najdeni tolar. Njegove besede so seveda še povečale vseobče strmenje in nedoumenje. Vsi so gledali v različnih smereh v višek, iščoč rešitve čudni uganke.

Tesar Krulček, ki ga prištevajo starim, dasi ne najmodrejšim gabrovskim ljudem, je bil vselej ves goreč na ono, kar je prikrito s plaščem teme. "Kaj ti pravim, Cijazovec, ta denar je od vrage in dobro storiš, če se ga ne dotakneš," je dejal, ko se mu je zazdelo, da je spravljal na pravi tir svojo misel.

"Od vrage ne more biti, ker vrag je v peklju in od tam je daleč od Gabrova," je govoril Cijazovec, gledaje v tepko.

Krulčev Peter je naredil dolg obraz ter gromko kihnil, nato pa je istotako gromko vzkliknil: "Naj bo za verne duše v vica!" Gabrovčani so tako pobožno ljudje, da kihajo in tudi kolca se jim za verne duše v vica.

"A treba bo pogledati v kozolec, kaj je gori novega," se je oglasil Tone. Udaril je z vso silo dvakrat s črevljem v stebel. Nič! Le zdelo se mu je, da je zaškrtalo nekaj gori v križu. "Kakšen zlomek škrtja pod streho!" je viknil v višek. Slekkel je suknjo, zavijtel se v kozolec, v hipu je bil pri križu pod streho. Oprezno je pogledal v križ, iztegnil roko, hotel otipati, kaj je za stebrovjem, ali precej jo je odtegnil, ker dve veliki podgani sta skočili evilec izza križa v streho. Pojav te ostudne živali ga je tako oplašil, da nikakor ni maral dalje iztegniti roke in brskati po podganjih gnezdi. Širil je oči in ostril, a videl ni ničesar: cela mreža gostih pajčevin je razpeta med stebrom in poprečnim tramom in med streho in tema je za križem, kakor bi gledal v dimnik. Duh strešnega prahu, pomešan z drugim nerazločnim vonjem mu bije v nos. Ugiba je, kaj bi storil, je čepel nekaj časa pod streho sključen, prha je z nosom in globoko diha je.

Kar ga je poklical Cijazovec. "Pusti, Tone, za danes kozolec, velika nedelja je! Podganji namrkaj vendar ne pride luje v kozolecu tolarjev, da bi jih metal na zemljo. Sam Bog ve, odkod se jemljejo!"

Berač Devs pa se je domislil, da je prišla zdaj njegova ura. Sladkobno gledaje na Cijazovecove ljudi je naredil kratko propoved, v kateri jim je slikal satana, kako preži na nas in na naše duše, kakor so baš danes na leci pripovedovali gospod župnik, in z nekim tajnim ušcipkom na Cijazovca je zavpil, da to ni denar od Boga, ampak da peklenski kralj tako izkuša človeško lahkomišelnost. Povedal je tudi, kako se najlaže odžene izkušnja, namreč, ako se da tisto, kar ni pošteno pridobljeno, gospodu župniku, naj obrnejo v božje namen. "Istotako veljavno in dobro delo storite pa tudi, ako oni denar podarite revežem, zakaj pisano je: Kar ste dali siromakom, to ste podarili meni. Če ga daste meni, je to isto, kakor če bi ga prinesli v dar Bogu, in molil bom zanj do konca svojih dni in pa za zveličanje vaših duš bom prosil na vseh božjih potih."

Tako je končal Devs svojo propoved ter si otrnil umišlje no solzo.

Cijazovka in Lenka sta odprtih ust strmeli v berača, Krulčev Peter pa je odobrovalno prikimal. Njegov zaključek se pa ni prikupil Cijazovcu, ker mož je imel svoje gospodarske misli, ki se ne ujemajo vselej dosledno s svetim evangelijem. Zamrmral je Devsu, da človek, ki sam pobira od hiše do hiše davek, ne potrebuje denarja in da se tudi pisano: Ne želi svojega bližnjega blaga! In ne meneč se za berača je vtaknil oba tolarja v žep ter se napotil proti hiši. Ostali so se razkropili vsaksebi.

Prišel je tisti blaženi velikonedeljski poldan, ko skoraj na vsako gabrovsko mizo priroma sklada ogromne obsežnosti, v kateri se kadi neka gosta deža, podobna sivemu morju, kadar ga pokriva tanka meglica. In kakor veseli mornarji drzno vlečejo včasoma some in druge roparje globočine iz morja v ladje, tako so tisto opoldne Gabrovčani zadovoljnih obrazov vlekli krljje svinjskih ušes iz onega sivega morja in jih zalagali v usta. Imeli so zanimivo snov in gradivo za svoje pogo-

vore, kajti vest, da padajo pri Cijazovčevem kozolecu tolarji z neba, se je bila že raznesla po vasi.

Čim bolj premišljujete svet, tem prej spoznate, kako modro je ustvarjen, in da je neka globoka modrost dala vsakemu svoje. Na primer: v vasi se ne tiskajo novine, tudi hiše niso zvezane s telegrafsko ali telefonsko žico, in vendar gre novica po bliskovo od hiše do hiše. Pojdite se solit, vi izumitelji novih občil in pred vsemi drugimi ti bahavi in slepce za nos vodeči Edison! Vaše iznajdbe so si prilastili mogočeži, da nas laže nadzirajo, vladajo in zatirajo, drugega pomena pa za nas vaščane nimajo. V vasi prav lahko prehijemo brez vaših vražjih naprav, ker je v vsaki vasi neka višja previdnost nastavila več oseb, da z neznansko hitrostjo razneso to, kar mora po božji volji postati last vse soseske. V Gabrovcu je višja previdnost za raznašalca novic v prvo vrsto postavila berača Devsa. Ta apostol resnice je tisto popoldne otresel prah s svojih nog in sopihal v hribovske predele gabrovške župnije. Od hiše do hiše pobiraje kolač in pirhe je oznanjeval z gorečo besedo čudno novico strmečim hribovcem. Po dolini pa so razširili vest o čudežu Cijazovčevi ženski in pa tesar Krulček, ki je kosil v Smoletovi gostilni.

Zasnovali so se torej pogovori o čudnem dogodku po vseh gabrovških hišah; vaščani so se posebno še zato tako zelo zamaknili vanj, ker so imeli lepo priliko, pripletati k njemu današnjo župnikovo propoved o hudici in peklju, ki prepleta ta vse misli gabrovških vernikov. Nekateri liberalni Gabrovčani — tudi taka ljuljka se že nahaja v vasi — so sicer trdili, da to vse skupaj nič ni, da se ni prigodil nikakršen čudež in da hudič ni tako kosmat, kakor ga slikajo; pa ti so ostali v ogromni manjšini in še ozmerjani so bili za razkolnike in krivoverce.

Če smo poprej rekli, da so kazali Gabrovčani pri kosilu zadovoljne obraze, se to nanaša skoraj edino na ono, kar je bilo v skledi in deloma na župnikovo propoved, nikakor pa ne na Cijazovčeve tolarje: nekateri so jih prav zavidali Cijazovcu, posebno pa so bili hribovci nevoljni, da pada denar šele pri dolinskem kozolecu na zemljo, ko ima po človeškem razumu z nebes k hribovskim kozolecem vsekakor dosti bliže.

Nočemo doslovno beležiti teh pogovorov, ker jih nismo kos podat v njih narodni obliki; ko bi jih zapisali v književnem jeziku, bi se ne glasili tako prvobitno kakor iz gabrovških ust, ki umejo vse obenem: hrustati hrustanec in čebljati. Zadoštno se nam zdi, če povemo, kar smo se povedali, namreč, da je dogodek pri Cijazovčevem kozolecu razburil vse vaščane.

IV.

Tisto popoldne je Tone po kratkem premisleku ukrenil, da se denarja, ki ga sme po vseobčem mnenju brez kvara vzeti cerkev, berač in cesar, tudi krčmar Smole ne bo branil. In kar gnalo ga je v gostilno. Za vino sicer ni maral, pa je videl davi, da je prišla Daničeva Rezika iz Ljubljane na velikonodne praznike. Z Reziko že ni govoril, kar ju je onega jesenskega večera zaslačil njegov oče. Da bi mogel danes v gostilni govoriti z njo, tega se ni nadejal, ali vsaj videl bi jo rad ob blizu in pozdravil s pogledom. Tone je bil glede denarja navadno popolnoma na suhem, in naj sede v gostilni za vsako mizo same rusalka, on ne bi mogel tja, ko bi ne bil našel dopolne pri domačem kozolecu tolarja. V onem dogodku je videl skoraj prst božji, ki mu kaže k Smoletu. Vendar za dne ni maral iti tja: ljudje bi stikali glave in govorili neumnosti o tolarjih in njegov prihod v gostilno bi z rusalko spravili kako v dotiko. Čakal je rajši noči.

Trden mrak, zavrato skrivajoč v svojih krilih strašno gorje, je ležal že dolgo na zemlji, ko je prestopil Tone prag Smoletove gostilne. V hiši je naletel na pet pivcev, ki so se ločili po tem, kar je kdo pil. V dve gruči: dva možaka sta sedela v kotu za mizo za litrom vina, drugi trije pa pri majhni mizi poleg peči pri žganju. Tone na velikonočno nedeljo ni pričakoval toliko gostov; nekako presenečen se je ozrl po sobi, ko je zapiral vrata za seboj, in trenutek je postal, kakor bi ugal, ali bi šel naprej ali ne. Nenavadnemu gostu je hitel Smole obrisat vogel velike mize, kjer sta sedela zalitrska prijatelja.

Smoletova je prinesla vina. Tone je sedel in radovedno pogledal po družbi, kakor bi hotel s pogledom poprositi: Odpušite mi, ljudje božji, da sem tudi jaz tukaj. Vse goste je poznal, vsi so bili zgolj Gabrovčani.

Poleg njega je sedel župan Martan, štiridesetletnik poštenega in umnega obraza. Ta mož velja v Gabrovcu za jake premetenega in uživa v dolini mnogo ugleda. O njem govore, da čita pozimi knjige. Navadno pred vsakega ne trosi bisero svojega uma — zapetost je lastna premetnim ljudem — in le včasih postane široke volje in zasoli besedo, da bi se ob njej zamislil sam Salomon. Dve lastnosti ljubi nad vse: poštenje in pravičnost. Ti čednosti naj dičita vsakega človeka, tako se ume izražati Martan, potem izgine ves prepir in vsa nesloga s tega sveta, upokoji se človeštvo in vsem bo dobro na svetu; takšno filozofijo uči Martan. Njegova samozavestnost sega tako daleč, da je že večkrat rekel, da je škoda zanj, ker ga oče ni dal v višje šole, zakaj, ko bi bil on postal dohtar, marikaka krivica bi morala pobegniti s sveta. Nasproti mu seleči prijatelj in sosed Maren je zelo ponošen, potrt in iztrkan kmet, ki se Martana drži kakor senca, dasi ni niti senca njegove modrosti. Od zafrakeljških gostov pri peči smo Krulčeva Petra videli že dopolne pri Cijazovčevem kozolecu; druga dva gosta sta hribovca Luka Kozlevčar in mladi Anžič. Anžič ima tehtne vzroke, da pohaja dolino. Prvič ga mika Cijazovčeva Lenka, drugič je pa godec in pri cerkvenih slavnostih gode na koru v cerkvi, zaradi česar je ugleden tudi pri dolincih. Nekoč v svojih pastirskih letih je našel kraj ceste staro trobento, ki so jo po gabrovski dolini potujoči vojak odvrli ali pa izgubili, in na to se je naučil toliko trobiti, da so ga vtaknili h godbi, ko je bil zaprisežen na vojaške postave. Tam je veljal večinoma za "slepega" godca, to je za takšnega, ki ne sme trobiti, ker bi kazil harmonijo, ampak se postavi v vrsto zato, da jih je več, čigar naloga je edino ta, da ob godalu napihuje ustnice in lica ter markira. Kot sin premožnega kmeta se peča z godbo le pozimi, poleti pa sodeluje samo pri posebnih cerkvenih svečanostih. Tretji zafrakeljški gost, Luka Kozlevčar, tisti, ki je bil že hribovski kandidat za županski stol, visok in krepak gorjanec zabuhlega obraza in silnih ramen, glede ostrumja gotovo doseže Martana, četudi se ni šetal po solah in ne čita knjig. Nocoj je kazal ves razburjen obraz kakor človek, ki mu nič ni všeč današnji pogovor.

(Dalje prihodnjič)

ZADET OD STRELE
OSTAL — ŽIV

Neko popoldne v drugi polovici junija je imel zopet en del Belokrajine nevihto s točo. Pri tej priliki je udarila strela v 25-letnega Pera Jakovčiča, po domače Lokvarja, iz vasiče Cerkevšče, občina Podzemelj, in ga ni ubila. Bil je na polju s svojo ženo in služkinjo, ko se je nevihta bližala, ter se med dežjem in točo vračal domov. Začetkoma sta z ženo tekla, potem pa šla običajen hitri korak. Dobrih sto korakov pred vasio pa je naenkrat udarila strela. Oba sta bila takoj na tleh. Žena Anče je bila osem korakov dalje od moža. Zračni pritisk jo je vrgel k tlom ter ji zavil suknjo okrog glave. Tako je prišla zopet k zavesti in se čudila, kako je mogla pasti. Odmotala si je suknjo ter se ozrla nazaj, da pogleda za možem, kje da je. Trenutno ga ni zapazila, pa si je mislila, kako je mogel iti mimo nje, ko je bil vendar za njo do deset korakov in bi ji moral vendar pomagati, da bi vstala, če je že padla. Ko se je dvignila, je opazila moža, kako leži z glavo proti zemlji. Počela ga je tresti, naj vstane, toda od njega ni bilo znaka življenja. Pričela je klicati na pomoč. Mati njegova jo je prva opazila ter takoj pritekla še z drugimi na pomoč. Moža so tresli, toda zaman. Začeli so ga vztrajno drgniti po vsem telesu in po enournem drgnjenju je dal prvi znak od sebe, da je živ s tem, da je bolestno zastokal. Poslali so po zdravnika g. dr. Kuessela, ki je bil z avtomobilom slučajno v Podzemlju na Kolpi pri kopanju. Takoj se je pripeljal ter nudil nesrečnemu Jakovčiču prvo pomoč. Nesrečnik se ni zavedel 12 ur ter je prihajal polagoma drugi dan zopet k zavesti.

Niti Jakovčič, niti žena Anče nista slišala groma in nista videla bliška. Pač pa so ga pošteno slišali ljudje v prvih bližnjih hišah, ko so zbegani tekali okrog in gledali z bojaznijo, kam je udarilo.

Pera Jakovčiča je strela zadela naravnost v glavo, mu razcefrala klobuk ter ima nad desnim sencem precej ožgane lase in precejšnjo opeklino rano. Od tam je šla strela po obrazu čez brado preskočila na prsa. Velike opeklino so po prsih, ob pasu, kjer so hlače zapete, pa je največja. Strela mu je raztrgala pas. Ves trebušni del je ožgan. Potem je šla strela po levi nogi do kolena, nakar je preskočila iz kolena leve noge v desno nogo ter po njej v zemljo. Tam, kjer je strela prešla v zemljo, je napravila luknjo v dobro utrjeni cesti 65 centimetrov globoko. Brčkone je bila leva noga v premikanju ter se ni v tem trenutku dotikala zemlje, zato je strela preskočila v desno, ki je bila zvezana z zemljo.

Vsekakor je to zanimiv primer. Nesrečnik polagoma prihaja k sebi, čuti pa velike bolečine v črevesju. Dejstvo je, da je v Jakovčiča udarila strela popolnoma, ne da bi ga oplazil mogoče samo del strele, kajti v precejšnji razdalji ni nobenega višjega objekta ter je bil on sam najvišji objekt. Jakovčič sam pravi, da je čudež nad čudeži, ker je ostal pri življenju.

Kaj je najpotrebnejše?

Proračun zvezne vlade za prihodnje fiskalno leto izkazuje postavko 50 milijonov dolarjev samo za izvedbo prohibicije. Za zunanje zadeve in protekcijo ameriških interesov v inozemstvu je določenih 14 milijonov; za splošno uveljavljanje postav 42 milijonov; za povzdigo in regulacijo trgovine in industrije 28 milijonov; za povzdigo in regulacijo poljedelstva 40 milijonov; za povzdigo delavskih interesov nekaj manj kot šest mili-

jonov; za izboljšanje javnega zdravstva 19 milijonov; za povzdigo ljudske izobrazbe 12 in pol milijona; za znanstvo in različna raziskavanja 31 milijonov.

Najvišja posamezna postavka, namreč 50 milijonov dolarjev, je določena za vsiljenje prohibicije, kot bi bilo to najvažnejše življensko vprašanje Američanov. Vendar bo, po sedanjih uspehih soditi, večina te ogromne svote takorekoč dobesedno v vodo vržena.

GLAS NARODA

NAJSTAREJŠI NEODVISNI
SLOVENSKI DNEVNIK
V AMERIKI.

Je najbolj razširjen slovenski list v Ameriki; donaja vsakdanje svetovne novice, najboljša izvirna poročila iz stare domovine; mnogo šale in prevode romanov najboljših pisateljev.

Pošljite \$1.00

In pričeli ga bomo pošiljati.

Vsa pisma naslovite na:

GLAS NARODA

216 W. 18th St., New York, N. Y.

TISKOVINE

od najmanjše
do največje za
DRUŠTVA

in posameznike

izdeluje lično moderna slo-

venska umijska tiskarna.

Ameriška Domovina

6117 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, OHIO

Največja in najstarejša slovenska zlatarska trgovina v Ameriki. Zlatarske predmete vseh vrst, gramofone, plane in radio vse v izdelkih dobite pri nas.

FRANK CERNE

6033 St. Clair Ave. in 930 E. 79th St., Cleveland, O.

ZASTAVE, REGALIJE

in vse druge društvene potrebščine. Pišite po vzorce in cene na jake, sobrata in večletnega trgovca (Agency for Sparton Radio).

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

RUDOLF PERDAN
SLOVENSKI JAVNI NOTAR

Naznanja rojakom te okolice, da izvršuje vse v notarsko stroko spadajoče posle.

933 E. 185th St.

Cleveland, Ohio.

ANTON ZBAŠNIK
Slovenski Javni Notar

5400 Butler Street

Pittsburgh, Pa.

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, pobornice vsake vrste, oporoke vse druge v notarski posel spadajoče dokumente, bodisi za Ameriko ali za domovino. Pišite ali pridite osebno.

NOVI NASLOV

DR. J. J. BOLTEY,

SLOVENSKI ZOROZDRAVNIK (DENTIST)

5171 Cor. 52nd & Butler Sts., Pittsburgh, Pa.

ZADNJI POZIV

na izlet v domovino z najnovejšim parnikom francoske linije

ILE DE FRANCE

DNE 26. JULIJA

Naši potniki bodo potovali pod osebnim spremstvom našega uradnika g. John Krečič-a.

Takojsne prijave za rezervacije je poslati na

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET

NEW YORK, N. Y.

Trgovina z
železnino in
pogrebni zavod

Edini kat. pogrebni v Evropi

Minn., se Vam priporoča v vseh

rih za točno in ceno postrlebo

hodite v druga mesta, ampak

pirajte domačo trgovino!

HELPS HARDWARE

312 Grant Ave., Eveleth

Minn.

(Telefon po dnevi: 58,

ponoči: 140-607)

Joseph Mantel

JAVNI NOTAR
v Ely, MinnesotaOPRAVLJA TO
NO IN KOREKTN
VSE V NOTAR
SKO STROKO
SPADAJOČE
POSLE